

**Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Rawickiego na lata 2021- 2024 z perspektywą na lata 2025-2028”
za lata 2022-2023**

ZLECENIODAWCA:

POWIAT RAWICKI - STAROSTWO POWIATOWE W RAWICZU

ul. Rynek 17, 63-900 Rawicz

tel. 65 546 22 11, fax: 65 546 22 11

e-mail: sekretariat@powiatrawicki.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM Sebastian Kulikowski

TRÓJCA 158D, 59-900 Zgorzelec

tel. 0691 015 026, fax. (+48) 75 613 81 34

e-mail: ekoteam.kulikowski@gmail.com

AUTOR OPRACOWANIA:

Sebastian Kulikowski, Elżbieta Okołodowicz

Spis treści

1.	WSTĘP	5
2.	CHARAKTERYSTYKA POWIATU RAWICKIEGO	6
3.	CELE I DZIAŁANIA OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU RAWICKIEGO NA LATA 2021-2024 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2025-2028.....	8
4.	STOPIEŃ REALIZACJI DZIAŁAŃ W LATACH 2022-2023.....	9
4.1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	9
4.2.	Zagrożenia hałasem	28
4.3.	Ochrona przed promieniowaniem	31
4.4.	Gospodarowanie wodami.....	34
4.5.	Gospodarka wodno-ściekowa.....	41
4.6.	Zasoby geologiczne.....	46
4.7.	Gleby	48
4.8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	50
4.9.	Zasoby przyrodnicze	58
4.10.	Zagrożenia poważnymi awariami	62
5.	ANALIZA WSKAŹNIKOWA ZA LATA 2022-2023	65
6.	PODSUMOWANIE	70

Spis tabel

Tabela 1 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023	9
Tabela 2 Stan realizacji zadań w zakresie oddziaływania hałasu na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023.	28
Tabela 3 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony przed promieniowaniem na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023	31
Tabela 4 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarowanie wodami na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023	34
Tabela 5 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023	42
Tabela 6 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie zasobów geologicznych na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023	46
Tabela 7 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie ochrony gleb na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023	48

Tabela 8 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023	50
Tabela 9 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i leśnych na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023.....	58
Tabela 10 Stan realizacji zadań w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023	62
Tabela 11 Monitoring wskaźników wykonania Programu	66

Spis rysunków

Rysunek 1 Lokalizacja powiatu rawickiego na tle województwa wielkopolskiego	6
---	---

1. Wstęp

Podstawą prawną opracowania „Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawickiego na lata 2021- 2024 z perspektywą na lata 2025-2028 za lata 2022-2023” jest art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 z późn. zm.).

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisów art. 17 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2024 r., poz. 54 z późn. zm.), Starosta Rawicki w ostatnich latach zlecił opracowanie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawickiego na lata 2021- 2024 z perspektywą na lata 2025-2028”, który został przyjęty Uchwałą nr XXVI/212/20 Rady Powiatu Rawickiego z dnia 18.12.2020 r. Zgodnie z wymogiem ustawowym, w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu (ocena realizacji planu operacyjnego, ocena mierników, efektywności Programu).

Niniejszy dokument stanowiący raport z wykonania w latach 2022 -2023 „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawickiego na lata 2021- 2024 z perspektywą na lata 2025-2028” zawiera:

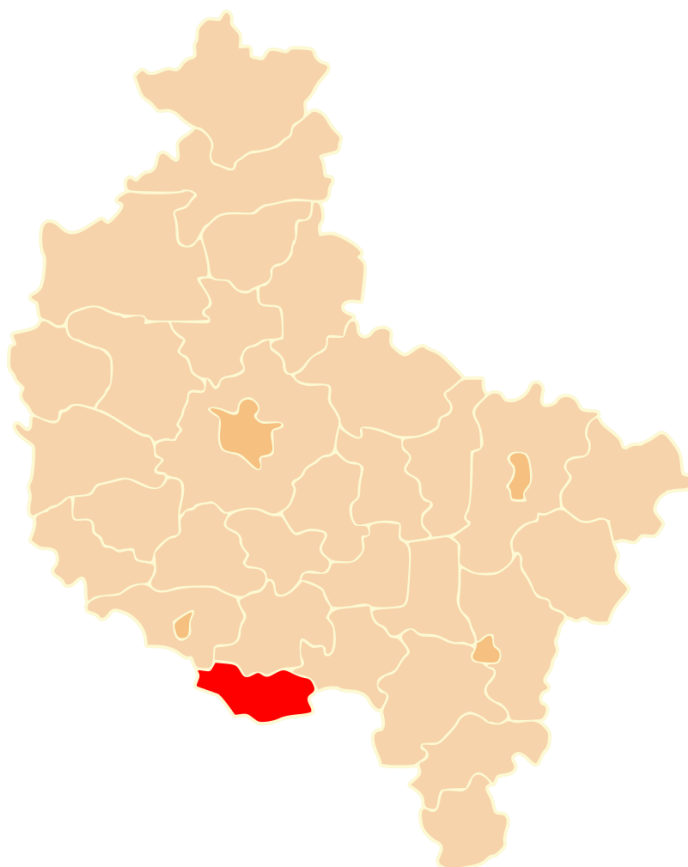
- analizę realizacji przedsięwzięć planowanych do realizacji,
- ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę efektywności programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

Przy opracowaniu niniejszego Raportu wykorzystano materiały i informacje dotyczące stanu środowiska na terenie powiatu rawickiego uzyskane z następujących instytucji:

- Starostwo Powiatowe w Rawiczu,
- Gminy powiatu rawickiego oraz ich jednostki organizacyjne,
- Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu,
- Powiatowy Zarząd Dróg w Rawiczu,
- Polskie Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Zarząd Zlewni w Lesznie,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Rawiczu,
- ENEA Operator. Sp. z o.o.,
- Zakład Energetyki Ciepłej w Rawiczu Sp. z o.o.
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Biuro Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Nadleśnictwo: Piaski, Karczma Borowa, Krotoszyn, Góra Ślaska,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu.

2. Charakterystyka powiatu rawickiego

Powiat rawicki leży w południowo – zachodniej części województwa wielkopolskiego. Sąsiadujące z nim powiaty to: od północnego-zachodu (NW) – leszczyński, od północy (N) gostyński, od północnego-wschodu (NE) - krotoszyński, w woj. wielkopolskim; od południa (S) – milicki i trzebnicki, od zachodu (W) – górowski, w woj. dolnośląskim. W skład powiatu rawickiego wchodzi 5 gmin. Są to cztery gminy miejsko-wiejskie: Bojanowo, Jutrosin, Miejska Górka i Rawicz oraz jedna gmina wiejska Pakosław.

Rysunek 1 Lokalizacja powiatu rawickiego na tle województwa wielkopolskiego

W 2019 roku w powiecie rawickim na powierzchni 553,52 km² mieszkało 60 344 osób, co dawało średnią 109 osób na 1 km². W 2023 roku liczba mieszkańców powiatu rawickiego uległa zmniejszeniu w stosunku do 2019 roku o 2,67% i wyniosła 58 730, co dało średnią 106 osób na 1 km². Średni wiek mieszkańców wyniósł 40,5 lat i był porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Powiat rawicki uzyskał ujemny przyrost naturalny wynoszący -97. Odpowiadało to przyrostowi naturalnemu o wartości -1,65 na 1000 mieszkańców powiatu rawickiego.

W 2023 roku zarejestrowano 557 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 661 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych dla powiatu rawickiego osiągnęło wartość -104. W tym samym roku 2 osoby zameldowały się z zagranicy oraz zarejestrowano 27 wymeldowań za granicę, co przyczyniło się do uzyskania salda migracji zagranicznych na poziomie -25.

Tabela Liczba mieszkańców według zamieszkania na terenie powiatu rawickiego

Gmina	Liczba mieszkańców według danych na koniec 2011 roku	Liczba mieszkańców według danych na koniec 2019 roku	Liczba mieszkańców według danych na koniec 2023 roku
Bojanowo	8 949	8 739	8 275
Jutrosin	7 100	7 053	6 934
Miejska Górka	9 424	9 249	8 838
Rawicz	30 216	30 303	30 031
Pakosław	4 760	4 918	4 789
SUMA	60 436	60 344	58 730

Źródło: Bank Danych Lokalnych, 2023

W wieku produkcyjnym pozostawało 59,2% mieszkańców powiatu rawickiego, 20,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,6% mieszkańców osiągnęło wiek poprodukcyjny. Bezrobocie rejestrowane w powiecie rawickim w 2023 roku utrzymywało się na poziomie wyższym od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie niższym od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski i wyniosło 3,6% (3,6% wśród kobiet i 3,6% wśród mężczyzn).

Przez powiat rawicki przebiega kilka istotnych szlaków komunikacyjnych:

- droga ekspresowa S5 łącząca Wrocław z Poznaniem,
- droga krajowa nr 36 (Ostrów Wielkopolski – Krotoszyn – Rawicz – Ścinawa – Lubin).

Sieć komunikacyjną uzupełniają drogi powiatowe i gminne. Obok transportu kołowego występuje dobrze rozwinięta sieć kolejowa. Przez powiat przebiegają 3 linie kolejowe, z najważniejszą osią Wrocław – Poznań – Szczecin, o numerze E-59. Powiat posiada bezpośrednie kolejowe połączenia m.in. z miastami: Gdynia, Katowice, Kraków, Olsztyn, Poznań, Przemyśl, Wrocław, Zakopane.

Długość ścieżek rowerowych w 2022 roku w powiecie rawickim wyniosła 54 km.

3. Cele i działania określone w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025 - 2028 dokonano wyboru celów średniookresowych do 2028 roku i zadań do 2024 roku, w zakresie poszczególnych komponentów środowiskowych:

Ochrona klimatu i jakości powietrza (OP)

OP.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu

OP.II. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu

Ochrona przed hałasem (KA)

KA.I. Poprawa klimatu akustycznego w powiecie rawickim

Ochrona przed promieniowaniem (PEM)

PEM.I. Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym

Gospodarowanie wodami (ZW)

ZW. I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych

ZW. II. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą

Gospodarka wodno-ściekowa (GW)

GW. I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej

Zasoby geologiczne (ZG)

ZG. I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

Gleby (GL)

OGL. I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)

GO. I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój powiatu rawickiego

Zasoby przyrodnicze i ochrona lasów (ZP)

ZP. I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej

ZP. II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

ZP.III. Zwiększenie lesistości

Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)

PAP.I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków

Biorąc pod uwagę fakt, że w Programie Ochrony Środowiska pojawiają się zadania należące nie tylko do powiatu rawickiego, dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko ze Starostwa Powiatowego w Rawiczu i jego jednostek, ale także z gmin oraz instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

W tym celu autorzy niniejszego „Raportu...” wyspecyfikowali prośby o udzielenie informacji do wszystkich jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w Raporcie z realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska w częściach dotyczących zadań monitorowanych, jak i zaleceń dla gmin powiatu rawickiego.

4. Stopień realizacji działań w latach 2022-2023

4.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

W zakresie ochrony powietrza w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 11 zadań obejmujących m.in. termomodernizację budynków oraz inwestycję w odnawialne źródła energii, modernizację źródeł ciepła, realizację planów gospodarki niskoemisyjnej przez gminy, kontrolę i wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących ochrony powietrza i klimatu, edukację ekologiczną.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony jakości powietrza na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 1 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony Środowiska OP.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu OP.II. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu	
Działania	Podjęte działania w latach 2022-2023
OP.1.1. Likwidacja konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymiana na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej w budynkach mieszkalnych, publicznych i usługowych	Na terenie powiatu rawickiego w okresie sprawozdawczym występowały 22 źródła wytwórcze odnawialnej energii o mocy 40,1 MW. Liczba stacji transformatorowych SN/nn wyniosła 359 sztuk, a moc zainstalowanych transformatorów SN/nn osiągnęła 70,443 MW. Długość linii napowietrznych wynosiła 816,9 km, a linii kablowych 383,28 km. W latach 2022-2023 powstała 1 nowa stacja transformatorowa SN/nn o mocy 100 kVA, a długość nowych i

	przebudowywanych linii elektroenergetycznych wyniosła 38 km, w tym linii napowietrznych 6,6 km, a linii kablowych 31,4 km. Gmina Bojanowo W latach 2022-2023 na wymianę źródeł ciepła w formie dofinansowania do zakupu pieców wydatkowano 67 000,00 zł udzielając 16 dotacji, w tym w 2022 roku na wymianę źródeł ciepła wydatkowano 31 000,00 zł udzielając 4 dotacji, realizując tym samym 48,95% planu na 2022 rok, a w 2023 roku wydatkowano na ten cel 36 000,00 zł udzielając 12 dotacji. Ponadto w 2022 roku złożono 195 wniosków o przyznanie dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, wypłacono łącznie 354 500,00 zł. Przeprowadzono ok. 15 wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania wnioskodawców. Gmina Jutrosin W okresie sprawozdawczym 27 gospodarstw domowych z Gminy Jutrosin skorzystało z dotacji na wymianę źródeł ciepła na nowe, przystosowane do standardów Ecodesign oraz na termomodernizację budynków mieszkalnych (w 2022 r. 12 gospodarstw domowych, w 2023 roku 15). Gmina Miejska Górka W okresie sprawozdawczym z budżetu Gminy udzielono 54 dotacji o łącznej kwocie 185 000,00 zł na dofinansowanie kosztów wymiany systemów ogrzewania węglowego na nowe ekologiczne źródła ogrzewania. Zgodnie z Uchwałą Nr XXXI/178/18 w sprawie zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Miejska Górka na dofinansowanie kosztów wymiany systemów ogrzewania węglowego na nowe ekologiczne źródła ogrzewania na terenie miasta i gminy Miejska Górka, w 2022 roku udzielono 32 dotacji na wymianę źródeł ciepła o łącznej wartości 130 000,00 zł, a w 2023 roku 22 dotacji na wymianę źródeł ciepła o łącznej wartości 55 000,00 zł. Ponadto w okresie sprawozdawczym Gmina
--	---

	uczestniczyła w realizacji programu „Czyste Powietrze”. Złożono za pośrednictwem gminy do WFOŚiGW w Poznaniu 15 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w zakresie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych (w 2022 roku - 6 wniosków , a w 2023 roku 9 wniosków). Gmina Rawicz W okresie sprawozdawczym na obszarze gminy Rawicz wymieniono 41 źródeł ciepła: 15 kotłów gazowych, 4 kotły V klasy EKOPROJEKT, 1 kocioł zgazowujący drewno, 16 pieców gazowych, 1 kocioł na pellet oraz 4 kotły węglowe spełniające wymogi V klasy. Ponadto wymieniono źródła ciepła w 5 świetlicach wiejskich. ➤ W 2022 roku w ramach zadania „Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne w świetlicach wiejskich” dokonano wymiany kotła grzewczego w świetlicy wiejskiej w Izbicach (kocioł z automatycznym podajnikiem na ekogroszek klasy V). ➤ W wyniku realizacji wymiany źródeł ciepła dla właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy (kontynuacja dopłat do wymiany źródeł ciepła) w 2022 roku na terenie gminy Rawicz wymieniono ogółem 20 szt. nieefektywnych źródeł ciepła na: 15 szt. kotłów gazowych, 4 kotły V klasy EKOPROJEKT i 1 kocioł zgazowujący drewno, na łączną kwotę 77.111,00 zł. ➤ W 2023 roku ramach zadania „Wymiana źródeł ciepła na ekologiczne w świetlicach wiejskich” wymieniono źródła ciepła w świetlicach wiejskich w Dębnie Polskim, Szymanowie, Zawadach i Dąbrówce. ➤ W wyniku realizacji wymiany źródeł ciepła dla właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy (kontynuacja dopłat do wymiany źródeł ciepła) w 2023 roku na terenie gminy Rawicz zrealizowano 22 dotacje gminne na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na 16 pieców gazowych, 1 kocioł na
--	--

	pellet oraz 4 kotły węglowe spełniające wymogi V klasy. Powiat Rawicki W 2022 roku zrealizowano zadanie pn. „Zmiana sposobu ogrzewania budynku Powiatowego Zarządu Dróg”.
OP.1.2.Termomodernizacja budynków mieszkalnych, publicznych i usługowych (w tym wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana pokrycia dachowego, ocieplenie ścian i stropu)	Powiat Rawicki W okresie sprawozdawczym realizowano: 1. Zadanie pn. „Dostosowanie rozwiązań ppoż oraz termomodernizacja budynku A w ZSPT CKU w Bojanowie co umożliwi docelowo wyłączenie z użytkowania na potrzeby szkoły budynku B” realizowano w ramach środków pochodzących z Rządowego Programu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych - edycja I. W roku 2022 w Budynku A oraz przybudówce prowadzono prace termomodernizacyjne polegające na: - wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, - wykonaniu izolacji ścian od wewnątrz (15 cm) w piwnicy, przyziemiu, na wszystkich piętrach, poddaszu, łączniku oraz w przybudówce, - dociepleniu jednej ściany przybudówki oraz łącznika na zewnątrz, - zamontowaniu wentylacji mechanicznej odzyskiwania ciepła. Zadanie „Termomodernizacja budynku A ZSPT CKU w Bojanowie wraz z dostosowaniem przeciwpożarowym” kontynuowano i zakończono w 2023 roku. Wartość inwestycji wraz z nadzorem inwestorskim wyniosła: 7.212.848,58 zł. Źródła finansowania: - Rządowy Fundusz POLSKI ŁAD: 4.500.000,00 zł - Powiat Rawicki: 2.712.848,58 zł 2. Zadanie pn. „Termomodernizacja sali gimnastycznej Zespołu Szkół Przyrodniczo-Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie oraz Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu” rozpoczęto się w kwietniu 2023 r. w ramach dofinansowania ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021 w ramach programu: „Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu”, obszar

	programowy: Energia, dla przedsięwzięcia w związku z zawartą pomiędzy NFOŚiGW, a Powiatem Rawickim umową o dofinansowanie Nr MFE0G.07.04.11-15-0065/21-00. Zadanie nie zostało zrealizowane w Zespole Szkół Przyrodniczo-Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie. Zrealizowano zadanie w Zespole Szkół Zawodowych w Rawiczu pn.: „Termomodernizacja budynku Sali Gimnastycznej Zespołu Szkół Zawodowych im. Stefana Bobrowskiego w Rawiczu ul. Gen. Józefa Hallera 12, 63-900 Rawicz”, w ramach Projektu „Modernizacja sali gimnastycznej Zespołu Szkół Przyrodniczo – Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie i sali gimnastycznej Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu” w ramach programu „Środowisko, Energia i Zmiany klimatu” dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014-2021. „Termomodernizacja budynku Sali Gimnastycznej Zespołu Szkół Zawodowych im. Stefana Bobrowskiego w Rawiczu ul. Gen. Józefa Hallera 12, 63-900 Rawicz” obejmowała następujące prace: - modernizację instalacji c.o. w tym: wymianę kotła gazowego, wymianę grzejników z oprzyrządowaniem, wymianę instalacji i montaż systemu BMS, - wymianę drzwi zewnętrznych na nowe, - wymianę okien na nowe, - docieplenie stropodachu wentylowanego, - docieplenie stropu zewnętrznego, - docieplenie ścian zewnętrznych budynku, - docieplenie dachu sali gimnastycznej, - montaż systemu wentylacji nawiewno-wywiewnej z rekuperacją, - wymianę instalacji c.w.u z niezbędnym wyposażeniem i osprzętem, - wymianę opraw oświetleniowych na typu LED z czujnikami ruchu, montaż instalacji PV. Źródła finansowania: MFE0G 2014-2021: 1.350.025,80 zł; budżet państwa: 238.239,85 zł; środki własne Powiatu Rawickiego: 680.685,31 zł
--	---

	(razem: 2.268.950,96 zł). W ramach środków z Polskiego Ładu: - przebudowano wentylację, - dostosowano obiekt do warunków ochrony przeciwpożarowej, - przebudowano zespoły sanitarno-szatniowe wraz z pozostałymi pomieszczeniami, - przebudowano podłogi wraz z wymianą elementów stałych wyposażenia, - przebudowano trybuny/antresole, - wykonano roboty elektryczne. Źródła finansowania: środki Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych: 3.007.016,28 zł; środki własne Powiatu Rawickiego: 289.040,45 zł (razem: 3.296.056,73 zł). Gmina Jutrosin W okresie sprawozdawczym 27 gospodarstw domowych z Gminy Jutrosin skorzystało z dotacji na wymianę źródeł ciepła na nowe, przystosowane do standardów Ecodesign oraz na termomodernizację budynków mieszkalnych (w 2022 r. 12 gospodarstw domowych, w 2023 roku 15). Na terenie miasta Jutrosin w 2023 roku przeprowadzono rewitalizację Rynku polegającą m. in. na termomodernizacji budynku ratusza. Gmina Miejska Górka W okresie sprawozdawczym Gmina uczestniczyła w realizacji programu „Czyste Powietrze”. Złożono za pośrednictwem gminy do WFOŚiGW w Poznaniu 15 wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w zakresie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych (w 2022 roku - 6 wniosków, a w 2023 roku 9 wniosków). Gmina Pakosław W 2022 roku opracowano dokumentację projektu na termomodernizację budynku świetlicy wiejskiej w Sowach w kwocie 14 500,00 zł. W 2023 roku zakończono: - termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Chojnie. Zakres zadania obejmował: ocieplenie ścian zewnętrznych
--	---

	i stropodachu, wymianę stolarki okiennej oraz drzwiowej, modernizację instalacji wentylacji mechanicznej, wymianę źródła ciepła, wykonanie instalacji fotowoltaicznej. Całkowity koszt inwestycji wyniósł: 4.938.980,31 zł. - termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej w Pakosławiu Filia w Sowach. Wykonano: docieplenie ścian zewnętrznych, stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację instalacji wentylacyjnej, wymianę źródła ciepła, modernizację oświetlenia oraz zainstalowano panele fotowoltaiczne. Całkowity koszt inwestycji wyniósł: 2.467.799,97 zł Gmina Rawicz W 2022 roku w ramach zadania „Kompleksowa termomodernizacja gminnych budynków użyteczności Publicznej” opracowano dokumentację projektową na termomodernizację Szkoły Podstawowej nr 4 w Rawiczu oraz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Rehabilitacji Medycznej i Ośrodka Osób Niepełnosprawnych w Rawiczu, przeprowadzono postępowanie przetargowe w celu wyłonienia wykonawcy. W 2022 roku zlecono również opracowanie dokumentacji projektowych na termomodernizację budynków: UMG Rawicz, ZSP w Masłowie, ZSP w Słupi Kapitulnej, SP w Sierakowie oraz świetlicy wiejskiej wraz z remizą OSP w Dębnie Polskim. W 2023 roku w ramach zadania „Kompleksowa termomodernizacja gminnych budynków użyteczności Publicznej zrealizowano termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Rawiczu oraz budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Rehabilitacji Medycznej i Ośrodka Osób Niepełnosprawnych w Rawiczu – plan 7.152.190,11 zł, wykonanie 7.143.491,03 zł.
OP.1.3. Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczych i gazowych wraz z podłączeniem nowych odbiorców	Zakład Energetyki Ciepłej w Rawiczu Sp. z o.o. Dalszy rozwój sieci ciepłej dla budynków wielorodzinnych, w tym: - przyłącza do budynków wielorodzinnych przy ul. Kmicica 15, 15A, Broniewskiego 3A,

	Sienkiewicza 18,18A, Winiary 26A,B,C, - wymiana komina głównego kotłowni na ulicy Fiołkowej oraz modernizacja instalacji odpylania. Ogólna długość sieci ciepłej w systemie ciepłym przedsiębiorstwa nieustannie ulega zmianie. W efekcie podejmowanych działań inwestycyjnych jest systematycznie rozbudowywana.
OP.2.1., KA.1.1. Budowa i przebudowa dróg powiatowych oraz opracowanie dokumentacji projektowej	Powiat Rawicki (PZD w Rawiczu) W okresie sprawozdawczym zrealizowano zadania w zakresie przebudowy dróg powiatowych, opracowania dokumentacji, remontu mostu o łącznym koszcie 11 535 866,82 zł. W 2022 roku zrealizowano zadania: - „Przebudowa drogi powiatowej nr 5486P Miejska Górka Wydawy w miejscowości Niemarzyn” o całkowitej wartości inwestycji: 4.200.252,60 zł. Źródła finansowania: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg: 2.989.032,54 zł, Gmina Miejska Górka: 605.610,02 zł, Wkład własny: 605.610,04 zł, - Przebudowa drogi powiatowej nr 5483P na odcinku Miejska Górka – Chojno, w 2022 roku wydatkowano z budżetu Powiatu Rawickiego 30 000,00 zł (opracowanie karty informacyjnej wraz z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia), - Przebudowa drogi powiatowej nr 5484P Rawicz- Dubin, odcinek Osiek-Dubin, nakłady poniesione w 2022 roku z budżetu Powiatu Rawickiego- 31 980,00 zł (opracowanie karty informacyjnej wraz z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia), - Przebudowa drogi powiatowej nr 5478P Golina Wielka – Miejska Górka od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 434 w m. Annopol do skrzyżowania z drogą krajową nr 36 w m. Miejska Górka, wraz z przebudową mostu nr JNI 01020450 w km 14+115. Zadanie zostało zrealizowane w 2022 r. w zakresie

	opracowania dokumentacji budowlano-wykonawczej i kosztorysowej w kwocie 179 580,00 zł (dokumentacja projektowa). W kolejnych latach planowane jest złożenie wniosku o pozyskanie dofinansowania ze źródeł zewnętrznych (Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, RFRD lub funduszy unijnych), - Przebudowa drogi powiatowej nr 5474P Bojanowo – Sowiny – poniesione wydatki w 2022 roku z budżetu powiatu Rawickiego 24 600,00 zł (opracowanie karty informacyjnej wraz z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia), - Przebudowa drogi powiatowej nr 5482P Sobiałkowo- Grąbkowo na odcinku Konary - Grąbkowo (gm. Miejska Górka), poniesione wydatki z budżetu Powiatu Rawickiego w kwocie 24600,00 zł (opracowanie karty informacyjnej wraz z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia), - Przebudowa drogi powiatowej nr 5490P Pakosław-Białykał na odcinku Sowcy-Białykał, poniesione wydatki z budżetu Powiatu Rawickiego w kwocie 39 360,00 zł (opracowanie karty informacyjnej wraz z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia), - Przebudowa drogi powiatowej nr 5490P Szkaradowo-Jeziora poniesione wydatki z budżetu Powiatu Rawickiego w kwocie 28 290,00 zł (opracowanie karty informacyjnej wraz z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia), - „Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych” o całkowitej wartości inwestycji: 9.992.031,85 zł. Źródła finansowania: Rządowy Fundusz POLSKI ŁAD: 9.492.430,00 zł, Gmina
--	---

	Miejska Górka: 30.670,73 zł, Gmina Jutrosin: 11.903,18 zł, Gmina Pakosław: 172.834,96 zł, Gmina Rawicz: 35.670,86 zł. Koszty poniesione w 2022 roku wyniosły 499 601,85 zł. W 2022 roku przygotowano dokumenty i materiały, które posłużą do przekazania Gminom Jutrosin i Pakosław drogi powiatowej nr 5504P Płackowo–Grąbkowo–Góreczki Wielkie– Pakosław. Droga ta nie spełnia wymogów drogi powiatowej, ma jedynie znaczenie lokalne, stanowiąc dojazd do pól uprawnych i miejscowych zakładów pracy. Przejęcie przez gminy ww. odcinków pozwoli na realizację przebudowy przeznaczonej drogi powiatowej nr 5482P, która też zmieni swój przebieg i będzie stanowiła połączenie siedzib Gmin Miejska Górka i Jutrosin. Odcinki które wyznaczono do pozbawienia kategorii dróg powiatowych: - 2,816 km – na terenie Gminy Jutrosin, - 6,001 km – na terenie Gminy Pakosław łącznie 8,817 km. W 2023 roku zrealizowano zadania: - „Przebudowa drogi powiatowej nr 5474P Bojanowo-Sowiny, odcinek Gołaszyn-Wydartowo Pierwsze na długości 3,3 km, o wartości inwestycji wraz z nadzorem inwestorskim”: 4.492.258,88 zł. Źródła finansowania: Rządowy Fundusz POLSKI ŁAD: 3.920.000,00 zł, Powiat Rawicki: 286.129,44 zł, Gmina Bojanowo: 286.129,44 zł. Koszty poniesione z budżetu Powiatu Rawickiego w 2023 roku 167 278,18 zł (100% planu), - Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych na terenie Powiatu Rawickiego o wartości inwestycji wraz z nadzorem inwestorskim: 9.992.031,85 zł. Źródła finansowania: Rządowy Fundusz POLSKI ŁAD: 9.492.430,00 zł, Powiat Rawicki: 499.601,85 zł, Gmina Miejska Górka: 30.670,73 zł, Gmina Jutrosin: 11.903,18 zł, Gmina Pakosław: 172.834,96 zł, Gmina Rawicz: 35.670,86 zł. W 2023 roku na zadanie
--	--

	„Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych na terenie Powiatu Rawickiego wraz z nadzorem inspektorskim - opracowanie dokumentacji” wydatkowano 6.000,00 zł (100% planu), - Przebudowa drogi powiatowej nr 5487P Stwolno-Skrzyptowo na odcinku od miejscowości Zawady do miejscowości Dębionka o wartości inwestycji wraz z nadzorem inwestorskim: 2.386.299,09 zł. Źródła finansowania: Powiat Rawicki: 486.259,82 zł, Gmina Rawicz: 243.129,91 zł, Gmina Pakosław: 243.129,91 zł, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg: 1.413.779,45 zł. Termin zakończenia zadania: 13.11.2024 r. Wydatki poniesione w 2023 roku z budżetu Powiatu Rawickiego: 494.822,81 zł (100% planu), - Przebudowa drogi powiatowej nr 5483P Miejska Górka – Chojno. Zadanie zrealizowane w 2023 r. w zakresie opracowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, która stanowi podstawę do opracowania projektu budowlano-wykonawczego. Realizacja rzeczowa zadania nastąpi w latach kolejnych przy współfinansowaniu ze źródeł zewnętrznych. - Remont mostu nr JNI 01020459 w km 12+170 oraz mostu nr JNI 01020460 w km 12+352, w ciągu drogi nr 5486P Miejska Górka – Wydawy. Wartość zadania 98.646,25 zł. - Przebudowa drogi powiatowej nr 5493P Szkaradowo – Jeziora. Zadanie zostało zrealizowane w 2023 r. w zakresie opracowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, która stanowi podstawę do opracowania projektu budowlano-wykonawczego. Realizacja rzeczowa zadania nastąpi w latach kolejnych przy współfinansowaniu ze źródeł zewnętrznych. - Przebudowa drogi powiatowej nr 5482P Konary
--	--

	- Grąbkowo (gm. Miejska Górka). Zadanie zrealizowano w 2023 roku w zakresie opracowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, która stanowi podstawę do opracowania projektu budowlano-wykonawczego. Realizacja rzeczowa zadania nastąpi w 2024 roku w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD.
OP.2.2., KA.1.2. Budowa, przebudowa i remonty dróg krajowych	GDDKiA Przez powiat rawicki przebiegało 6 dróg krajowych o łącznej długości 46,257 km w gminach: Bojanowo, Rawicz, Miejska Górka i Jutrosin. W 2023 roku rozpoczęto realizację inwestycji pn. "Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych na DK36 na odcinku od m. Karolinki do m. Miejska Górka". Termin realizacji: 21.06.2023-02.05.2024 roku. Koszt: 1 435 395 000 zł.
OP.2.3., KA.1.3. Budowa, przebudowa i remonty dróg wojewódzkich	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich W latach 2022-2023 na obszarze powiatu rawickiego wykonano DW nr 309 m. Bojanowo remont chodnika na dł. 0,7 km, poniesiony koszt 400 000,00 zł. W 2023 roku nasadzono 406 drzew ponosząc koszty 128 702, 00 zł.
OP.2.4., KA.1.4. Budowa i przebudowa dróg gminnych oraz opracowanie dokumentacji projektowej	Gmina Bojanowo Na koniec 2023 roku w stosunku do roku 2022 nie zmieniła się długość dróg gminnych, która wyniosła 60,8 km. Drogi wyremontowane, wybudowane – w 2022 roku – brak, w 2023 roku: 1) 110 m w Czechnowie oraz 2) 1100 m² w Gościejewicach. W 2023 roku w ramach zadania: „Modernizacja drogi gminnej - sołectwo Czechnów” wydatkowano 11 980,20 zł, a w ramach zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 5474P Bojanowo - Sowiny, odcinek Gołaszyn - Wydartowo Pierwsze na długości 3,3 km” wydatkowano 76 900,00 zł. Gmina Jutrosin W okresie sprawozdawczym realizowano zadania inwestycyjne na 35 odcinkach dróg. W 2022 roku zadania inwestycyjne realizowane na infrastrukturze

	drogowej obejmowały budowę przejścia dla pieszych na ul. Polnej i ul. 700-lecia w Jutrosinie. Ponadto wykonano: 1) przebudowę odcinka drogi gminnej w Rogożewie o długości 0,510 km, polegającą na wykonaniu nawierzchni drogi z betonu, 2) modernizację dróg gminnych m.in. w Jeziorach obejmującą budowę drogi z betonu asfaltowego na długości 0,840 km wraz z kanalizacją deszczową, 3) odnowę oraz przebudowę dróg w Jutrosinie na ul. Sportowej na odcinku 0,26 km, 4) ul. Wodnej na odcinku 0,32 km, 5) w Nowym Sielcu na odcinku 1,22 km, 6) w Ślaskowie na odcinku 1,01 km, 7) w Szkaradowie na odcinku 0,10 km, 8) w Szkaradowie na odcinku 0,144 km, 9) w Szkaradowie na odcinku 0,29 km, 10) na odcinku drogi gminnej 0,922 km miejscowości Pawłowo-Piskornia, 11) na odcinku drogi 2,26 km miejscowości Szkaradowo-Ostoje, 12) w miejscowości Ostoje na odcinku 1,25 km, 13) na odcinku drogi o długości 1,10 km miejscowości Janowo-Jeziora, 14) w miejscowości Nad Stawem na odcinku 0,22 km. Ponadto na terenie miasta Jutrosin wykonano: 15) budowę drogi gminnej na ul. Akacyjowej, 16) budowę drogi gminnej na ul. Lawendowej, 17) przebudowę drogi na ul. Wrocławskiej z kostki betonowej brukowej oraz z betonu asfaltowego o łącznej długości 0,371 km. W 2022 roku na bieżąco prowadzono prace remontowe, polegające na uzupełnianiu nawierzchni dróg masą asfaltową na zimno. Dodatkowo zostały przeprowadzone prace na drogach gruntowych: 18) w Jutrosinie na ul. Kaminiarza, 19) w Szkaradowie, 20) w Szymonkach. W 2023 roku zadania inwestycyjne obejmowały: 21) budowę drogi gminnej dojazdowej do gruntów
--	--

	rolnych na odcinku 500 m o nawierzchni z betonu asfaltowego na podbudowie z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie oraz wykonanie pobocza umocnionego materiałem pochodzącym z korytowania w miejscowości Płaczkowo. 22) W miejscowości Zaborowo wykonano przebudowę drogi gminnej, polegającą na wykonaniu wykopów koryta wraz z profilowaniem i zagęszczeniem pobocza. Przeprowadzono przebudowę i modernizację dróg gminnych o łącznej długości 5,51 km, która obejmowała: 23) utwardzenie tłuczniami 201 m drogi gminnej w miejscowości Ślaskowo, 24) utwardzenie tłuczniami odcinków dróg o długości 360 m oraz wykonanie nawierzchni asfaltowej odc. dróg gminnych o długości 466 m w miejscowości Szkaradowo, 25) utwardzenie tłuczniami 700 m drogi gminnej w miejscowości Dubin, 26) utwardzenie tłuczniami odcinków dróg o długości 800 m oraz wykonanie nawierzchni asfaltowej odc. dróg o długości 392 m w miejscowości Domaradzice, 27) wykonanie nawierzchni asfaltowej odc. dróg o długości 163 m w miejscowości Grąbkowo, 28) utwardzenie tłuczniami 120 m drogi gminnej w miejscowości Nowy Sielec, 29) wykonanie nawierzchni asfaltowej odc. dróg o długości 249 m w miejscowości Płaczkowo. Ponadto w miejscowości Jutrosin przeprowadzono przebudowę dróg gminnych: 30) na ul. Garncarskiej wykonano nawierzchnię asfaltową na odc. 487 m, 31) na ul. Podgórnej wykonano nawierzchnię asfaltową na odc. 268 m, 32) na ul. Polnej wykonano nawierzchnię asfaltową na odc. 478 m, 33) na ul. Działkowej (obręb Nowy Sielec) utwardzono tłuczniami drogę o długości 174 m, 34) na ul. Sosnowej (obręb Szymonki) utwardzono
--	---

	tłucznem drogę o długości 150 m, 35) na ul. Izydora Kaminiarza (obwód Jutrosin) utwardzono tłucznem drogę o długości 250 m. W 2023 roku na bieżąco prowadzono prace remontowe, polegające na uzupełnianiu nawierzchni dróg masą asfaltową na zimno. Gmina Miejska Górka W 2022 roku: 1. Budowa drogi gminnej w Miejskiej Górcie, ul. Spacerowa, Wartość zadania: 1 549 728,03 zł Kwota dofinansowania: 844 617,06 zł, 2. Budowa i modernizacja wybranych dróg na terenie gminy Miejska Górka, Wartość zadania: 12 778 228,01 zł Kwota dofinansowania: 8 075 000,00 zł, 3. Budowa drogi gminnej w Miejskiej Górcie, ul. Podgórna, Wartość zadania: 1 560 320,51 zł Kwota dofinansowania: 1 067 115,84 zł, 4. Przebudowa wraz z remontem drogi gminnej w Konarach, Wartość zadania: 2 102 151,85 zł Kwota dofinansowania: 1 353 218,36 zł, 5. Przebudowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych - obwód Piaski, Oczkowice i Rzyczkowo, Wartość zadania: 436 482,99 zł Kwota dofinansowania: 216 250,00 zł Inwestycje wykonane wspólnie z Powiatem Rawickim: 1. Przebudowa drogi 5482 P Sobiałkowo - Grąbkowo odc. Konary – Grąbkowo, Wartość zadania: 12 300,00 zł, 2. Przebudowa drogi 5486 P Miejska Górka - Wydawy w miejscowości Niemarzyn, Wartość zadania: 605 610,02 zł, 3. „Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych na terenie Powiatu Rawickiego" w zakresie ułożenia nowej nawierzchni bitumicznej na drodze 5503 P odc. Zakrzewo – Żołędnica, Wartość zadania: 30 670,73 zł. W 2023 roku: 1. Budowa dróg gminnych w Sobiałkowie, Wartość zadania: 2.199.290,43 zł Kwota dofinansowania: 1.539.503,30 zł,
--	---

	2. Przebudowa dróg dojazdowych - Dłoń, Oczkowice, Sobiałkowo, Wartość zadania: 336.018,65 zł Kwota dofinansowania: 296.250,00 zł. Gmina Rawicz 2022 rok 1. Przebudowa jezdni i chodników wewnętrznej strony plant: ul. Wały Dąbrowskiego i Wały Powstańców Wielkopolskich, Wały Poniatowskiego i Wały Kościuszki - plan: 1.718.366,61 zł, wykonanie: 1.708.599,63 zł. 2. Budowa obwodnicy centrum i Plant Jana Pawła II w Rawiczu - plan: 1.742.119,81 zł, wykonanie: 1.611.158,30 zł, 3. Budowa, przebudowa i rozbudowa dróg gminnych wraz z rewitalizacją terenów powojaskowych w Sierakowie na cele sportowo - rekreacyjne - plan: 1.006.000 zł, wykonanie: 1.006.000 zł. 2023 rok 1. Przebudowa ul. Piotra Skargi – plan 1.294.295,40 zł, wykonanie 1.261.161,28 zł. Umowa podpisana w 2023 r. Realizacja w 2024 r. Środki finansowe przeniesione w całości na 2024 r. jako środki niewygasające. 2. Budowa, przebudowa i rozbudowa dróg gminnych wraz z rewitalizacją terenów powojaskowych w Sierakowie na cele sportowo-rekreacyjne – plan 14.846.806,99 zł, wykonanie 14.696.341,45 zł. Gmina Pakośław 2022 rok 1. Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych o szerokości 4 m w Osieku. Wartość wykonanych robót wyniosła 223.552,50 zł. Zakres robót obejmował przebudowę drogi z nawierzchni gruntowej na nawierzchnię z kostki brukowej – betonowej na długości 180 metrów oraz nawierzchnię z kruszywa kamiennego na długości 80 metrów. Zamontowano oporniki betonowe
--	--

	oraz wykonano pobocze z kruszywa kamiennego. Zadanie zrealizowano przy udziale dofinansowania pochodzącego z budżetu Województwa Wielkopolskiego na budowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych. 2. Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych o szerokości 4 m w Pomocnie. Wartość wykonanych robót wyniosła 223.634,74 zł. Zakres przedsięwzięcia obejmował przebudowę drogi z nawierzchni gruntowej na nawierzchnię z kostki brukowo – betonowej na długości 150 m oraz nawierzchnię z kruszywa kamiennego na długości 70 m, zamontowano oporniki betonowe wzdłuż jezdni oraz krawężniki betonowo najazdowe, pobocze wykonano z kruszywa kamiennego, a także wykonano odwodnienie przebudowanej drogi. Zadanie zrealizowano przy udziale dofinansowania pochodzącego z budżetu Województwa Wielkopolskiego na budowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych. 3. Remont drogi gminnej w Chojnie - 2 000,00 zł. 4. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi gminnej do posesji nr 144 w Chojnie – 11 992,50 zł. 5. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi gminnej – Golejewko - 2 999,99 zł, 6. Remont drogi gminnej – Góreczki Wielkie – 6 000,00 zł. 7. Przebudowa drogi gminnej – Niedźwiadki – 11 638,00 zł. 8. Remont dróg na terenie sołectwa Pakosław – 3 499,05 zł. 9. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi ul. Lipowa – Sołectwo Pakosław – 11 500,00 zł. 10. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi do nr 6 – Sołectwo Pomocno – 6 900,00 zł. 11. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi Sołectwo Ostrobudki - 6 500,00 zł.
--	--

	12. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi Sołectwo Sworno - 8 000,00 zł. 2023 rok 1. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi gminnej od nr 120a do 120f w Chojnie – 15 000 zł. 2. Przebudowa drogi gminnej w Niedźwiadkach - wydatkowano środki finansowe w kwocie 8.860,00 zł z funduszu sołeckiego. 3. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi w Osieku i Pomocnie - wydatkowano środki finansowe w kwocie 15.600,00 zł, w tym środki funduszu sołeckiego w kwocie 8.000,00 zł. 4. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi gminnej w Ostrobudkach – wydatkowano środki finansowe w kwocie 13.500,00 zł (w tym środki funduszu sołeckiego w kwocie 3.003,00 zł). 5. Budowa drogi ul. Kolejowa w Pakosławiu - wydatkowano środki finansowe w kwocie 11.816,70 zł w ramach funduszu sołeckiego. 6. Remont drogi na terenie sołectwa Podborowo – 1200,00 zł. 7. Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Niedźwiadki (dz. 39), długość: 302 m, o nawierzchni z kostki brukowej koszt: 279.373,14 zł - wydatkowano środki finansowe w kwocie 270.513,14 zł, w tym środki z Województwa Wielkopolskiego w kwocie 191.854,44 zł. 8. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi gminnej w Golejewku - wydatkowano środki finansowe w kwocie 7.999,99 zł. 9. Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi w Pakosławiu – wydatkowano 5 000,00 zł.
OP.2.5. Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych	W 2022 roku Powiat Rawicki zakończył realizację zadania: 1. „Budowa infrastruktury rowerowej jako alternatywny sposób komunikacji w ramach realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na obszarze powiatu

	rawickiego” (Rawicz, Dworzec PKP – ul. Piłsudskiego – ul. Wojska Polskiego – ul. Rynek – ul. 17 Stycznia - ul. Kamińskiego – Szymanowo – Słupia Kapitulna – Chojno – Golejewko – Pakosław – Osiek) - koszt 24 799 647,60 zł 2. „Budowa infrastruktury rowerowej jako alternatywny sposób komunikacji w ramach realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na obszarze powiatu rawickiego – ETAP II” (ul. Sienkiewicza, ul. Poznańska w Rawiczu, ul. Śląska w Masłowie) - koszt 2.471.872,09 zł. W 2022 r. rozpoczęto realizację zadania „Zorganizowanie, zarządzanie i utrzymywanie systemu rowerów publicznych - Rawicki Powiatowy Rower (RPR)” koszt 1.227.205,44 zł.
OP.2.6. Sukcesywna kontrola i nadzór decyzjami administracyjnymi oraz uciążliwymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie powiatu	Na obszarze powiatu rawickiego w 2022 r. WIOŚ przeprowadził: - 3 kontrole w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego, - 2 kontrole w zakresie emisji gazów lub pyłów do powietrza, - 1 kontrola w zakresie spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów. Natomiast w 2023 r. przeprowadzono: - 3 kontrole w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego, - 1 kontrolę w zakresie emisji gazów lub pyłów do powietrza, - 1 kontrola w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.2. Zagrożenia hałasem

W zakresie oddziaływania hałasu w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 3 zadań obejmujących monitoring klimatu akustycznego, kontrolę i wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących ochrony przed nadmiernym hałasem.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących oddziaływania hałasu na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 2 Stan realizacji zadań w zakresie oddziaływania hałasu na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023.

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony Środowiska KA.I. Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem	
Działania	Podjęte działania w latach 2022-2023
KA.1.1. Likwidacja istniejących uciążliwości hałasów instalacyjnych, przez wydawanie decyzji o dopuszczalnych poziomach hałasu	W okresie sprawozdawczym nie wydano decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku na terenie powiatu rawickiego.
KA.1.2. Ocena stanu klimatu akustycznego przy drogach publicznych	W 2022 roku opracowano „Strategiczną Mapę Hałasu dla dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie zlokalizowanych w województwie wielkopolskim”. „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2021” opracowana w grudniu 2022 roku nie objęła zasięgiem badań powiatu rawickiego. GDDKiA w latach 2022-2023 na drogach krajowych przebiegających przez teren powiatu rawickiego nie przeprowadziła pomiarów hałasu.
KA.1.3. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed nadmiernym hałasem	Gmina Bojanowo w latach 2022-2023 uchwaliła 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: - Uchwała Nr XLVI/324/22 Rady Miejskiej w Bojanowie z dnia 20 maja 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wschodniej części wsi Wydartowo Pierwsze, Gmina Bojanowo, - Uchwała nr XLVII/330/22 Rady Miejskiej

	w Bojanowie z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Golinka, gmina Bojanowo, - Uchwała Nr LIX/406/23 Rady Miejskiej w Bojanowie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Bojanowie w kwartale ulic: 17 Stycznia, ks. Piławskiego, Piaskowa, Gołaczyńska. Gmina Jutrosin w latach 2022-2023 uchwaliła 2 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: - Uchwała Nr LIII/330/2023 Rady Miejskiej w Jutrosinie z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Śląskowo, - Uchwała Nr LI/323/2023 Rady Miejskiej w Jutrosinie z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Jutrosin w rejonie ulic Zielonej oraz Sportowej, Gmina Miejska Górka w latach 2022-2023 opracowała i wyłożyła do publicznego wglądu 10 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Konary - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Kołaczkowice - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Sobiałkowo - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie Miejskiej Górki - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulicy Kobylińskiej, obręby Miejska Górka i Sobiałkowo - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu.
--	--

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Dąbrowa - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Gostkowo - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Niemarzyn - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Zakrzewo - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Dąbrocznia, obręb Miejska Górka. Gmina Rawicz Rada Miejska w Rawiczu w latach 2022-2023 uchwaliła 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym: - zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rawicz Zachód – Sarnowa” w obrębach geodezyjnych Rawicz oraz Sarnowa, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Sierakowo Poligon” w obrębach geodezyjnych Sierakowo oraz Rawicz, gmina Rawicz, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rawicz Wschód” w obrębie geodezyjnym Rawicz, - zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Dębno Polskie – Kąty” w obrębach geodezyjnych Dębno Polskie oraz Kąty, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Konarzewo” w obrębie geodezyjnym Konarzewo, gmina Rawicz, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach: 99, 100/2, 101, 103/5 położonych w Sierakowie, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala w Rawiczu, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru pomiędzy ulicą Kadecką i ul. marsz. J. Piłsudskiego w Rawiczu, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Powstańców Wlkp., Armii Krajowej,
--	--

	Ceglanej, Tysiąclecia, S. Kamińskiego w Rawiczu. W każdym z ww. dokumentów zostały uwzględnione warunki dotyczące klimatu akustycznego.
--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.3. Ochrona przed promieniowaniem

W zakresie ochrony przed promieniowaniem w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 5 zadań, obejmujących m.in.: monitoring pól elektromagnetycznych, kontrolę miejsc i lokalizacji źródeł promieniowania, w tym wprowadzenie zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony przed promieniowaniem na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 3 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony przed promieniowaniem na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony Środowiska P.I. Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem	
Działania	Podjęte działania w latach 2022-2023
P.1.1. Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku	Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych oraz informacji o źródłach emitujących pola. Na terenie powiatu rawickiego w 2022 roku pomiar poziomów PEM prowadzono w 5 punktach monitoringu stałego. Średnia arytmetyczna natężenia pola elektromagnetycznego z pomiarów wykonanych w latach 2021–2022 [V/m] wyniosła 0,61. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznano za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdyż żadna z wartości WME nie przekroczyła wartości 1. Poziomy PEM zmierzone w roku 2022 na terenie województwa wielkopolskiego są dużo niższe od poziomu dopuszczalnego.
P.1.2. Przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie	Gromadzenie i analiza danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń, to praca bieżąca Starostwa Powiatowego w Rawiczu. W latach 2022-2023 roku Starosta przyjął 24 zgłoszenia

elektromagnetyczne	instalacji oraz zmianę danych będących źródłem promieniowania elektromagnetycznego (w 2022 r. - 10, a w 2023 r.– 14 zgłoszeń).
P.1.3. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi (wyznaczanie stref technicznych bezpieczeństwa)	Gmina Bojanowo w latach 2022-2023 uchwaliła 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: - Uchwała Nr XLVI/324/22 Rady Miejskiej w Bojanowie z dnia 20 maja 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wschodniej części wsi Wydartowo Pierwsze, Gmina Bojanowo, - Uchwała nr XLVII/330/22 Rady Miejskiej w Bojanowie z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Golinka, gmina Bojanowo, - Uchwała Nr LIX/406/23 Rady Miejskiej w Bojanowie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Bojanowie w kwartale ulic: 17 Stycznia, ks. Piławskiego, Piaskowa, Gołaszyńska. Gmina Jutrosin w latach 2022-2023 uchwaliła 2 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: - Uchwała Nr LIII/330/2023 Rady Miejskiej w Jutrosinie z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Śląskowo, - Uchwała Nr LI/323/2023 Rady Miejskiej w Jutrosinie z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Jutrosin w rejonie ulic Zielonej oraz Sportowej, Gmina Miejska Górka w latach 2022-2023 opracowała i wyłożyła do publicznego wglądu 10 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Konary - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Kołaczkowice - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu.

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Sobiałkowo - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie Miejskiej Górki - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulicy Kobylińskiej, obręby Miejska Górka i Sobiałkowo - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Dąbrowa - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Gostkowo - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Niemarzyn - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie wsi Zakrzewo - Projekt do wyłożenia do publicznego wglądu. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Dąbrocznia, obręb Miejska Górka. Gmina Rawicz Rada Miejska w Rawicza w latach 2022-2023 uchwaliła 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym: - zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rawicz Zachód – Sarnowa” w obrębach geodezyjnych Rawicz oraz Sarnowa, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Sierakowo Poligon” w obrębach geodezyjnych Sierakowo oraz Rawicz, gmina Rawicz, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rawicz Wschód” w obrębie geodezyjnym Rawicz, - zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Dębno Polskie – Kąty” w obrębach geodezyjnych Dębno Polskie oraz Kąty, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Konarzewo” w obrębie geodezyjnym Konarzewo,
--	--

	gmina Rawicz, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek o numerach: 99, 100/2, 101, 103/5 położonych w Sierakowie, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie szpitala w Rawiczu, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru pomiędzy ulicą Kadecką i ul. marsz. J. Piłsudskiego w Rawiczu, - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Powstańców Wlkp., Armii Krajowej, Ceglanej, Tysiąclecia, S. Kamińskiego w Rawiczu. W każdym z ww. dokumentów zostały uwzględnione warunki dotyczące ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.
--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.4. Gospodarowanie wodami

W zakresie gospodarki wodnej w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 7 zadań, obejmujących m.in.: poprawę systemu ostrzegania mieszkańców przed powodzią, wprowadzenie zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczących terenów zalewowych i ich ochrony, poprawę retencji wodnej na terenie powiatu, budowę infrastruktury przeciwpowodziowej.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarowanie wodami na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 4 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarowanie wodami na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony Środowiska ZW. I. Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania	
Działania	Podjęte działania w latach 2022-2023
ZW.1.1. Ograniczenie zużycia wody w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	Według danych GUS zużycie wody w przemyśle w 2023 roku na terenie powiatu rawickiego wyniosło 792 dm ³ wzrastając o 0,89 % w stosunku do 2022 roku, kiedy zużycie wody osiągnęło 785 dm ³ oraz o 22,98 % w stosunku do 2020 roku (644 dm ³).

ZW.1.2. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz poboru wód	Zadanie realizowane przez PGW Wody Polskie oraz poszczególne Nadzory Wodne. Kontrole takie prowadzone są na bieżąco w ramach działań administracyjnych.
ZW.1.3. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu, w tym wzmocnienie monitoringu wód	Zgodnie z ustawą Prawo wodne celem prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych jest pozyskanie informacji o stanie wód w dorzeczach dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych. Przez teren powiatu rawickiego przepływają następujące jednolite części wód powierzchniowych (JCWP), które objęto badaniami monitoringowymi w roku 2022 i 2023: a. Dąbroczna – badania prowadzone były w punkcie reprezentatywnym Dąbroczna – Sikorzyn (gmina Rawicz, powiat rawicki), b. Masłówka – badania prowadzone były przez RWMS we Wrocławiu w punkcie reprezentatywnym Masłówka – ujście do Orli (gmina Żmigród, powiat trzebnicki, województwo dolnośląskie), c. Orla do Rdęcy – badania prowadzone były w punkcie reprezentatywnym Orla – Lila (gmina Zduny, powiat krotoszyński), d. Orla od Rdęcy do Baryczy – badania prowadzone były przez RWMS we Wrocławiu w punkcie reprezentatywnym Orla – ujście do Baryczy (m. Wąsosz) (gmina Wąsosz, powiat górowski, województwo dolnośląskie), e. Rów Polski od źródła do Kaczkowskiego Rowu – badania prowadzone były w punkcie reprezentatywnym Rów Polski – Tarnowa Łąka (gmina Rydzyna, powiat leszczyński), f. Śląski Rów – badania prowadzone były przez RWMS we Wrocławiu w punkcie reprezentatywnym Śląski Rów – ujście do Polskiego Rowu (gmina Góra, powiat górowski, województwo dolnośląskie), g. Wilczyna – badania prowadzone były przez RWMS we Wrocławiu w punkcie reprezentatywnym Kanał Wilczyna – Wydawy (gmina

	Rawicz, powiat rawicki). Klasyfikacja wskaźników jakości wód powierzchniowych Na podstawie badań wykonanych w roku 2022 i 2023, w JCWP wykonano klasyfikację elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych. Nie wykonywano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu JCWP, ponieważ zgodnie z zapisami rozporządzenia ich wykonanie następuje nie rzadziej niż co 3 lata. Wykonanie klasyfikacji i oceny stanu JCWP objętych monitoringiem w latach 2022– 2024 planowane jest na 2025 rok. W związku z tym za lata 2022-2023 nie ma możliwości oszacowania udziału JCWP o stanie/potencjale ekologicznym dobrym i bardzo dobrym. Poprzednia klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, klasyfikacja stanu chemicznego i ocena stanu JCWP objęła lata 2016– 2021
ZW.1.4. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Wszystkie gminy na bieżąco prowadzą ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.
ZW.2.1. Utrzymanie budowli przeciwpowodziowych	Gmina Rawicz W 2022 r. przedstawiciele Gmin: Żmigród, Wąsosz i Rawicz, przy udziale przedstawiciela Wód Polskich, podpisali Porozumienie Partnerskie dotyczące realizacji zadania pn. Opracowanie dokumentacji „Zbiornik wodny Masłówka – koncepcja programowo - przestrzenna”. W wyniku zawartej umowy firma BIPROWODMEL z Poznania opracowała dokumentację, na podstawie której zostały określone możliwości wykonania zbiornika retencyjno-przeciwpowodziowego, mającego na celu zwiększenie retencji i ochrony przeciwpowodziowej w zlewni rzeki Masłówka, w dolnym jej biegu, na terenie 2 województw: wielkopolskiego i dolnośląskiego, na obszarze 3 gmin: Rawicz, Wąsosz i Żmigród. Dokumentację przekazano do PGW WODY POLSKIE ZZ Leszno. W 2023 r. nie poniesiono kosztów na realizację tego Przedsięwzięcia, z uwagi na fakt przekazania dokumentacji do Wód Polskich celem uwzględnienia w planach realizacyjnych.

PGW Wody Polskie ZZ w Lesznie

W ramach prac awaryjnych systematycznie usuwane są tamy bobrowe oraz zatory na ciekach zlokalizowanych na terenie powiatu rawickiego będących w administrowaniu PGW WP. Ponadto w ramach działań związanych z przeciwdziałaniem skutkom suszy na administrowanych przez PGW WP ciekach, prowadzono prace eksploatacyjne polegające na piętrzeniu wody na jazach i zastawkach oraz magazynowaniu wody w zbiornikach retencyjnych zlokalizowanych na terenie powiatu rawickiego.

PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Lesznie w latach 2022-2023 zrealizował prace konserwacyjne:

2022 rok

1. Masłówka 3+875 -14+000 strona prawa i Lewa, Konserwacja obwałowań i międzywala kwota 21 532,22 zł, termin: 16.08.2022-30.11.2022,
2. Dąbrocznia 1+500 - 9+100 strona prawa i lewa, Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 12 448, 96 zł, termin: 16.08.2022- 30.11.2022,
3. Pijawka 0+000 - 0+508 strona prawa i lewa, Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 734,00 zł, termin: 16.08.2022- 30.11.2022,
4. Grobelka 0+000 - 2+320 strona prawa, Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 4 548,38 zł, termin: 16.08.2022- 30.11.2022,
5. Rów Baryki 0+000 -1+180 strona prawa, Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 2 803,90 zł, 16.08.2022-30.11.2022,
6. Radęca 0+000 -1+180 strona prawa, Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 3 188,34 zł, termin: 16.08.2022- 30.11.2022,
7. Stara Orla Wycinka 3 szt. drzew, kwota 3 300.

KONSERWACJA RZEK

1. Masłówka 3+875 - 31+750, Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 99 022,18 zł, termin: 16.08.2022- 30.11.2022,
2. Dąbrocznia 1+500-40+200, Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 184 202,96 zł, termin: 16.08.2022- 30.11.2022,
3. Grobelka 0+000 - 8+632, Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota: 35 870,90

	zł, termin: 16.08.2022-30.11.2022, 4. Rów Sułowski 0+000 - 6+000 Prace, utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 40 981,35 zł, termin: 16.08.2022 - 30.11.2022, 5. Radęca 0+000 - 2+015 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 4 950,66 zł, termin: 16.08.2022- 30.11.2022, 6. Borownica 5,090 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp), kwota 15 600 zł, termin: 23.08.2022- 10.11.2022, 7. Stara Orla 16,440 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp, hakowanie), kwota 31100 zł, termin 2022. INNE INWESTYCJE 1. Roboty przygotowawcze pod zadania inwestycyjne „Budowa zbiornika wodnego Miejska Górka”, kwota 9 133,80 zł, termin: 10.08.2022 - 23.08.2022, 2. Naprawa budowli na rzece Dąbrocznia w km: 27+590, 28+090, 30+474, 35+840, 36+450, kwota 92 724,23 zł, termin 23.11.2022- 15.12.2022, 3. Roboty budowlane związane z utrzymaniem cieków oraz obiektów hydrotechniczny Zabezpieczenie lewej skarpy na rzece Dąbrocznia, kwota 12 291,27 zł, termin: 29.08.2022- 15.10.2022. PRACE EKSPLOATACYJNE 1. Eksploatacja obiektów hydrotechnicznych (budowle hydrotechniczne), kwota 16 325,42 zł, termin 01.01.2022-30.06.2022, 2. Eksploatacja stacji pomp (pompownie melioracyjne), kwota 2 868,60, termin: 01.01.2022-31.07.2022. 2023 rok 1. Masłówka 3+875 -14+000 strona prawa i lewa Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 33 218,54 zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023, 2. Dąbrocznia 1+500 - 9+100 strona prawa i lewa Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 18 980,99 zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023, 3. Pijawka 0+000-0+508 strona prawa i lewa Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 777,17 zł, termin: 06.09.2023 - 17.11.2023, 4. Grobelka 0+000 - 2+320 strona prawa Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 6 706,84 zł, termin: 06.09.2023 - 17.11.2023 zł,
--	---

	5. Rów Baryki 0+000 -1+180 strona prawa Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 2 950,16 zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023, 6. Radęca 0+000 -1+180 strona prawa Konserwacja obwałowań i międzywala, kwota 9 735,90 zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023. KONSERWACJA RZEK 1. Masłówka 3+875-19+540 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 77 450,49 zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023, 2. Dąbrocznia 1+500 -19+650 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 67 812,54 zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023, 3. Bitter 0+000 - 6+000 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 19 499,15 zł, termin: 06.09.2023 - 17.11.2023, 4. Rów Szurkowski 0+000 - 3+838 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 23 567,35zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023, 5. Długoleka 0+000-3+404 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 24 031,80 zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023, 6. Pijawka 0+000-8+550 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 29 790,29 zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023, 7. Rów Trzeboszewski 0+000-4+750 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp z wygrabieniem), kwota 14 492,96 zł, termin: 06.09.2023-17.11.2023, 8. Rów Kaczkowski 13-430 -15+400 Prace utrzymaniowe (koszenie dna i skarp), kwota 6 316,53 zł, termin 2023, 9. Rów Graniczny 8,13 mb Prace utrzymaniowe (koszenie skarp, hakowanie dna), kwota 85 300 zł, termin 2023, 10. Orla, wał przeciwpowodziowy 50,369 mb Prace utrzymaniowe (koszenie skarp i korony wałów), kwota 118 000 zł, termin: 17.08.2023-04.11.2023, 11. Borownica, wał przeciwpowodziowy 4,500 mb, 12. Rów Graniczny ,wał przeciwpowodziowy 5,040 mb. PRACE EKSPLOATACYJNE 1. Eksploatacja obiektów hydrotechnicznych (budowle hydrotechniczne), kwota 36 174,90 zł, termin: 01.08.2022-31.12.2023, 2. Eksploatacja stacji pomp (pompownie melioracyjne),
--	--

	kwota 40 404,62 zł, termin 01.07.2022-31.12.2023.
ZW.2.2. Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne	Cieki powierzchniowe zlokalizowane na terenie powiatu są głównie ciekami nizinnymi. Wezbrania następują w okresie roztopów wiosennych (marzec – maj) oraz opadów letnich (lipiec – sierpień). Niżówki notuje się w okresie letnim, w miesiącach czerwiec – sierpień. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego jako oficjalne dokumenty planistyczne, stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym. Na terenie powiatu w ramach Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego (WORP) wyznaczono rzekę Orla, która zakwalifikowała się do opracowania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w I cyklu planistycznym. Należy zaznaczyć, iż zgodnie z informacją Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Wrocław dla pozostałych rzek zlewni nieuwzględnionych w mapach zagrożenia powodziowego (MZP) i w mapach ryzyka powodziowego (MRP) nie zostały sporządzone Studia ochrony przeciwpowodziowej. Opracowane MZP i MRP dla rzeki Orla stanowią prawną podstawę do podejmowania działań, związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym. W związku z powyższym zgodnie z informacjami przekazanymi przez RZGW Wrocław na terenie gminy Jutrosin występują: 1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%) lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego, 2. obszary szczególnie zagrożone powodzią: a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%), b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%). Bardzo ważną rolę w ocenie zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Jutrosin spełnia wybudowany w latach 2010/2011 zbiornik retencyjny o powierzchni 90,5 hektara powierzchni lustra wody, maksymalna głębokość to 2,20 m oraz 2 hektarowa wyspa. Jego maksymalna

	objętość wynosi ponad dwa miliony metrów sześciennych. Razem ze zbiornikiem w sąsiedniej Gminie Pakosław ma zagwarantować, że budynkom i uprawom w dolinie rzeki Orli nie grożą żadne zalania i podtopienia. Aktualne zagrożenia powodziowe (podtopienia i zalania pól i łąk) mogą być spowodowane gwałtownym topnieniem śniegu oraz długotrwałymi i gwałtownymi opadami deszczu. W takich okolicznościach trwa całodobowy monitoring sprawowany przez członków Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W czasie wystąpienia podtopień terenów rolniczych i zamieszkałych pomocą służą Ochotnicy z Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu. W budynku Urzędu Miasta i Gminy Jutrosin znajduje się magazyn przeciwpowodziowy wyposażony w podstawowy sprzęt taki jak: - worki do piasku, szufle, łopaty, buty gumowe, buty gumowo-filcowe, kamizelki z odblaskiem, plandeki, gwoździe i sznurek. Ponadto w Urzędzie Miasta i Gminy Jutrosin opracowywany jest Plan Operacyjny Ochrony przed Powodzią, który jest na bieżąco aktualizowany i przeglądany.
ZW.2.3. Doskonalenie systemu wczesnego ostrzegania przed zjawiskami hydrologicznymi oraz meteorologicznymi	Na terenie powiatu utworzono system powiadamiania SMS o mogących wystąpić niebezpiecznych zjawiskach dla służb, mieszkańców i zakładów pracy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.5. Gospodarka wodno-ściekowa

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 5 zadań obejmujących m.in.: budowę i modernizację kanalizacji sanitarnej, oczyszczalni ścieków, sieci wodociągów, stacji uzdatniania wody itp.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 5 Stan realizacji zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony Środowiska GW. I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	
Działania	Podjęte działania w latach 2022-2023
GWS.1.1. Zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu rawickiego do zbiorczego systemu zaopatrzenia w wodę	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) w okresie sprawozdawczym wynosiła 494,1 km i uległa zwiększeniu w stosunku do 2020 roku o 2 km tj. o 0,4 %. Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania zwiększyła się również w stosunku do 2020 roku o 190 przyłączy i wyniosła 10 747. Gmina Bojanowo Długość sieci wodociągowej w 2023 roku wyniosła 69 041 m. W stosunku do ogólnego stanu długości sieci wodociągowych na koniec 2022 roku, długość na dzień 31 grudnia 2023 roku zwiększyła się o 134 metry. Wybudowana została sieć wodociągowa w Bojanowie przy ul. Wiśniowej. Gmina Jutrosin Zgodnie ze stanem na 2023 rok na terenie Miasta i Gminy Jutrosin długość sieci wodociągowej wynosiła 88 200 m. Istniały 4 stacje posiadające 9 ujęć wodnych o wydajności zabezpieczającej potrzeby miasta i gminy. Gmina Miejska Górka W latach 2022-2023 zrealizowano zadania: - „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w części miejscowości Zakrzewo i części miejscowości Roszkowo”. Wartość zadania: 3 999 180,25 zł. Kwota dofinansowania: 2 800 000,00 zł. - „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w miejscowości Roszkówko”. Wartość zadania: 1 981 698,25 zł. Kwota dofinansowania: 1 340 000,00 zł, - Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz sieci wodociągowej w Miejskiej Górcie ul. Stawowa. Wartość zadania: 509 516,18 zł. Kwota dofinansowania: 160 000,00 zł.
GWS.1.2. Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć	Gmina Rawicz W okresie sprawozdawczym zrealizowano: - zadanie „Modernizacja stacji uzdatniania wody”

wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	(o wartości ok. 16 mln zł w latach 2022-2024) przebiegała zgodnie z harmonogramem. - wymieniono starą sieć wodociągową azbestowo cementową o długości 345 mb w Masłowie przy ul. Kołłątaja. - zrealizowano budowę nowej studni nr 3 w Dębnie Polskim.
GWS.1.3. Zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu rawickiego do zbiorczego systemu zbierania ścieków komunalnych	Gmina Bojanowo Długość sieci kanalizacji sanitarnej w 2023 roku wyniosła 96 553 m. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku w porównaniu do roku poprzedniego długość sieci kanalizacji sanitarnej zwiększyła się 211 metrów. Wybudowana została sieć kanalizacji sanitarnej w Bojanowie przy ul. Wiśniowej. Długość sieci kanalizacji deszczowej na koniec 2023 roku w porównaniu ze stanem na rok 2022 nie uległa zmianie i wynosiła 756 m. Gmina Jutrosin W 2022 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy informującej o pomocy dla operacji typu „Gospodarka wodno – ściekowa”. Gminie Jutrosin przy-znano 5 000 000, 00 zł na zadanie pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej rozdzielczej w m. Rogoźewo”. Środki finansowe pochodzą z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 – „Europejski Fundusz Rolny Na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”. W 2022 roku sfinansowano dokumentację projektową i wydatkowano na ten cel kwotę 68 142,00 zł. W roku 2022 została również zakończona i oddana do użytku największa inwestycja w zakresie kanalizacji w historii Gminy Jutrosin obejmująca miejscowości Szkaradowo i Ostoje. W ramach inwestycji powstało 17 km sieci kanalizacyjnej. Zadanie współfinansowano ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Całkowita wartość zadania: 9 559 129,47 zł, w tym środki z EFRR. W 2022 roku zrealizowano również zadania: - „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stary Sielec”. Całkowita wartość zadania wyniosła 2 849 157,62 zł (nakłady poniesione w roku sprawozdawczym 2 788 304,07 zł). Źródła

	finansowania: środki z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych: 2 566 964,23 zł, środki z budżetu Gminy Jutrosin: 282 193,39 zł. - „Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na terenie osiedla mieszkalnego, obręb geodezyjny Nowy Sielec, Szymonki. Całkowita wartość zadania: 1.213 227,00 zł. Kwota wydatków poniesionych w roku sprawozdawczym: 367 936,43 zł (I etap realizacji zadania). W 2023 roku zakończony został formalnie projekt budowy sieci kanalizacyjnej Ostoje-Szkaradowo-Dubin oraz rozpoczęto realizację budowy i modernizacji sieci wodno–kanalizacyjnej w Rogożewie. Zgodnie ze stanem na 2023 rok na terenie Miasta i Gminy Jutrosin długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 53 100 m, a długość sieci kanalizacji deszczowej 29 350 m. Ścieki zbierane z terenu Gminy Jutrosin kierowane były do oczyszczalni ścieków w Nowym Sielcu (ścieki z Jutrosina, Szymonek, Dubina, Nowego Sielca, Śląskowa, Domaradziec, Starego Sielca, Szkaradowa i Ostój), a do oczyszczalni ścieków w Grąbkowie (ścieki przemysłowe z terenu zakładu GOBARTO w Grąbkowie). Gmina Miejska Górka W latach 2022-2023 zrealizowano zadania: - „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w części miejscowości Zakrzewo i części miejscowości Roszkowo”. Wartość zadania: 3 999 180,25 zł. Kwota dofinansowania: 2 800 000,00 zł. - „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w miejscowości Roszkówko”. Wartość zadania: 1 981 698,25 zł. Kwota dofinansowania: 1 340 000,00 zł, - Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz sieci wodociągowej w Miejskiej Górcie ul. Stawowa. Wartość zadania: 509 516,18 zł. Kwota dofinansowania: 160 000,00 zł. Gmina Pakosław W okresie sprawozdawczym zrealizowano zadania: - „Budowa kanalizacji sanitarnej z przykanalikami w miejscowości Góreczki Wielkie – zadanie polegało
--	--

	na budowie kanalizacji sanitarnej z przykanalikami, współfinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wartość zadania wyniosła 3 133 592,30 zł, z tego dofinansowanie z RFIL 2 499 042,89 zł”, - „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sworowo” - kanalizacja sanitarna o długości 6,908 km oraz przyłącza długości: 1,569 km, koszt: 5 407 046,81 zł, - „Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w miejscowości Chojno” – kanalizacja sanitarna o długości 0,547 km oraz montaż przepompowni ścieków koszt: 326 570,14 zł sieć wodociągowa o długości 0,489 km, koszt: 245 185,74 zł. Gmina Rawicz W okresie sprawozdawczym zrealizowano zadania: - „Przebudowa stacji uzdatniania wody w Załęczu” - koszt robót budowlanych: 11 970,00 zł netto, - „Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej w miejscowości Łaszczyn wraz z przepompowniami ścieków: Łączny koszt inwestycji w ramach realizacji etapu I i II wyniósł 2 593 724,93 zł netto, - „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej w Izbicach wraz z przepompownią ścieków”. Koszt inwestycji 987.000,00 zł - „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w Łaszczynie, ul. Willowa. Kwota inwestycji 283.471,00 zł - „Budowa awaryjnego otworu studziennego nr VB zlokalizowanego w Załęczu”. Kwota inwestycji 283.471,00 zł.
GWS.1.4. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych, w tym zgodnie z KPOŚK	W okresie sprawozdawczym nie realizowano zadania.

GWS.1.5. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie	Gmina Jutrosin W 2022 r. Gmina dofinansowała budowę 3 oczyszczalni przydomowych, wypłacając dotację w kwocie 12 000,00 zł, a w 2023 r. budowę 5 oczyszczalni przydomowych, wypłacając dotację w kwocie 19 200,00 zł. Zasady udzielania dotacji celowej na dofinansowanie części kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Jutrosin reguluje Uchwała Nr XVII/104/2020 Rady Miejskiej w Jutrosinie z dnia 20 lutego 2020 r. Gmina Miejska Górka W 2022 roku gmina Miejska Górka udzieliła dotacji na budowę 5 przydomowych oczyszczalni na łączną kwotę 25 000,00 zł, a w 2023 roku 1 dotację na budowę przydomowej oczyszczalni na łączną kwotę 5 000,00 zł.
Inne	Gmina Rawicz W 2023 roku Gmina Rawicz, realizując obowiązki wynikające ze zmian w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy, rozpoczęła kontrole nieruchomości niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej w zakresie posiadanych umów i dowodów uiszczania opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków. Do końca 2023 roku skontrolowano 466 nieruchomości na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.6. Zasoby geologiczne

W zakresie zasobów geologicznych w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację zadania obejmującego współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących zasobów geologicznych na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań monitorowanych.

Tabela 6 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie zasobów geologicznych na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony Środowiska
ZG. I. Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

Działania	Podjęte działania w latach 2022-2023
ZG.1.1. Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	Zgodnie z art. 168 ust. 1 Prawo geologiczne i górnicze ograny nadzoru górniczego (w tym przypadku Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu) sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem (czynnych) zakładów górniczych oraz likwidowanych zakładów górniczych – nie sprawują zaś nadzoru nad przedsiębiorcami, którzy uzyskali koncesję na wydobywanie kopalin ze złóż, lecz nie zorganizowali zakładu górniczego w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt. 18 Prawo geologiczne i górnicze. Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu w okresie sprawozdawczym podejmował czynności w zakresie ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacji nielegalnego wydobycia – przyjęto 4 zgłoszenia dotyczące pozyskiwania kopalin bez wymaganej koncesji skutkujące wszczęciem 1 postępowania. W 2022 roku: - przyjęto 1 zgłoszenie dotyczące pozyskiwania kopalin bez wymaganej koncesji, nie wszczęto postępowania z uwagi na brak znamion eksploatacji bez wymaganej koncesji; - wszczęto 1 postępowanie dotyczące sprawy z 2021 r.; - nie prowadzono postępowań zakończonych wydaniem decyzji naliczającej opłatę podwyższoną lub zakończonych wydaniem decyzji umarzającej. W 2023 roku: - przyjęto 3 zgłoszenia dotyczące pozyskiwania kopalin bez wymaganej koncesji, w 2 przypadkach nie wszczęto postępowania z uwagi na brak znamion eksploatacji bez wymaganej koncesji; - prowadzono 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji naliczającej opłatę podwyższoną dotyczące sprawy z 2021 roku; - prowadzono 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji umarzającej dotyczące sprawy z 2019 roku; W okresie sprawozdawczym prowadzono 4 kontrole w zakresie eliminacji nielegalnego wydobycia:

	- w 2022 r. – przeprowadzono 1x oględziny miejsca pozyskiwania kopalin bez koncesji; - w 2023 r. – przeprowadzono 3x oględziny miejsca pozyskiwania kopalin bez koncesji.
--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.7. Gleby

W zakresie ochrony gleb w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 2 zadania, obejmujących uzgadnianie warunków wykonania rekultywacji terenów poeksploatacyjnych i zdegradowanych, monitoring gleb na terenie powiatu.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony gleb na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań monitorowanych.

Tabela 7 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie ochrony gleb na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony Środowiska OGL. I. Ochrona i właściwe użytkowanie gleb	
Działania	Podjęte działania w latach 2022-2023
GL 1.1. Uzgadnianie warunków wykonania rekultywacji terenów poeksploatacyjnych i zdegradowanych przez podmioty zobowiązane	W okresie sprawozdawczym Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu wydał 5 postanowień w sprawie uzgodnień warunków wykonania rekultywacji terenów poeksploatacyjnych i zdegradowanych: - w 2022 r. uzgodniono w formie postanowienia 2 warunki prowadzenia rekultywacji terenów przekształconych po działalności górniczej; - w 2023 r. uzgodniono w formie postanowienia 3 warunki prowadzenia rekultywacji terenów przekształconych po działalności górniczej. Na obszarze gminy Jutrosin zlokalizowane jest składowisko odpadów w obrębie Nad Stawem, na działkach ewidencyjnych 394/3 i 395/3 o łącznej powierzchni 2,0708 ha, stanowiących własność Gminy Jutrosin. Składowisko zlokalizowane jest w wyrobisku poeksploatacyjnym pozostałym po wydobywaniu kruszywa naturalnego. W otoczeniu składowiska w większości znajdują się grunty w dalszym ciągu podlegające eksploatacji kruszywa.

	Obecnie teren gminnego składowiska odpadów jest w trakcie rekultywacji. Zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego znak: DSK-IV.7241.1.11.2022 z dnia 12.10.2022 r., zmieniającą decyzję Starosty Rawickiego znak: OS.7643-4/09 z dnia 15.01.2010 r., zmienioną decyzją Starosty Rawickiego znak: OS.6237.1.2012 z dnia 27.04.2012r. oraz decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego znak: DSR-II-2.7241.1.6.2015 z dnia 15.04.2015 r., sprostowaną postanowieniem znak: DSR-II-2.7241.1.23.2017 z dnia 8.09.2017 r. oraz zmienioną decyzjami Marszałka Województwa Wielkopolskiego znak: DSK-II-2.7241.1.21.2017 z dnia 11.09.2017 r., znak: DSK-II-2.7241.1.2020 z dnia 04.03.2020 r. oraz znak DSK-IV.7241.1.18.2021 z dnia 20.12.2021 r., sprostowaną postanowieniem znak: DSK-IV.7241.1.18.2021 z dnia 05.01.2022 r., aktualny termin na zakończenie rekultywacji składowiska został określony na 31.12.2023 r. Na obszarze gminy Rawicz w okresie sprawozdawczym-rekultywacją objęto składowisko odpadów komunalnych w Rawiczu – teren o powierzchni 4,5 ha, na którym uformowano czasę o powierzchni 2,97 ha. W 2023 roku zlecono wykonanie ekspertyzy geotechnicznej i sanitarnej zrehabilitowanego składowiska odpadów w Rawiczu-Sarnowie w celu sprawdzenia możliwości wykorzystania korony składowiska na potrzeby posadowienia farmy fotowoltaicznej. Na podstawie przeprowadzonych badań i ekspertyz na terenie składowiska istnieje możliwość budowy instalacji OZE.
GL.1.2. Monitoring jakości gleb na terenie powiatu rawickiego	Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w sieci krajowej monitoringu przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - PIB w Puławach. Badania wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. Na terenie powiatu rawickiego wytypowano do badań punkt w miejscowości Niemarzyn, w gminie Miejska Górka. Ostatnie badania wykonano w roku 2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W zakresie gospodarki odpadami w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 7 zadań, obejmujących m.in.: zwiększenie udziału odzysku odpadów, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska, prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej, usuwanie wyrobów zawierających azbest.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących gospodarki odpadami na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań monitorowanych.

Tabela 8 Stan realizacji zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony środowiska GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami	
Działania	Podjęte działania w latach 2022-2023
GO.1.1. Kontrola przestrzegania warunków określonych w decyzjach zezwalających na zbieranie i przetwarzanie odpadów	Przedsiębiorcy zajmujący się gospodarowaniem odpadami działają na terenie powiatu rawickiego w oparciu o decyzje wydane m.in. przez Starostę Rawickiego. W okresie sprawozdawczym wydano 11 decyzji na gospodarowanie odpadami. W 2022 r. wydano 1 decyzję udzielającą zezwolenia na zbieranie odpadów, 2 decyzje udzielające zezwolenia na przetwarzanie odpadów, 1 decyzję zmieniającą zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz 2 pozwolenia na wytwarzanie odpadów. W 2023 r. wydano 1 decyzję udzielającą zezwolenia na zbieranie odpadów, 1 decyzję udzielającą zezwolenia na przetwarzanie, 1 decyzję zmieniającą zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz 1 pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające wymagania przewidziane dla przetwarzania odpadów wraz z decyzją zmieniającą to pozwolenie. Na wnioski Starosty Rawickiego, w raportowanym okresie, Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził 7 kontroli przedsiębiorców w ramach prowadzonych przez organ postępowania administracyjnych. Na wnioski Starosty Rawickiego, w raportowanym okresie, Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rawiczu przeprowadził 4 kontrole przedsiębiorców w ramach prowadzonych przez organ postępowania administracyjnych. W latach 2022-2023 wydano 5 postanowień o

	zabezpieczeniu roszczeń dla podmiotów gospodarujących odpadami. Przeprowadzono 2 kontrole przedsiębiorców w zakresie gospodarki odpadami. W tym czasie wydano również 3 decyzje zmieniające pozwolenia zintegrowane.
GO.1.2. Realizacja krajowego, powiatowego i gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest	Wg danych pozyskanych od jst usytuowanych na obszarze powiatu rawickiego w okresie sprawozdawczym w gminach usytuowanych na obszarze powiatu rawickiego wydatkowano łącznie 960 060,75 zł na utylizację wyrobów zawierających azbest. Zutylizowano łącznie ponad 1 736,50 Mg wyrobów zawierających azbest. Wg bazy azbestowej na obszarze powiatu rawickiego do tej pory zinwentaryzowano 18 228 679 Mg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono 2 594 757 Mg, pozostało do unieszkodliwienia 15 633 922 Mg., w tym w poszczególnych gminach: - Bojanowo - zinwentaryzowano 2 306 777 Mg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono 302 775 Mg, pozostało do unieszkodliwienia 2 004 002 Mg. - Jutrosin - zinwentaryzowano 2 507 576 Mg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono 105 908 Mg, pozostało do unieszkodliwienia 2 401 669 Mg. - Miejska Górka - zinwentaryzowano 2 507 576 Mg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono 105 908 Mg, pozostało do unieszkodliwienia 2 401 669 Mg. - Pakosław - zinwentaryzowano 4 251 429 Mg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono 572 526 Mg, pozostało do unieszkodliwienia 3 678 903 Mg. - Rawicz - zinwentaryzowano 5 189 463 Mg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono 874 168 Mg, pozostało do unieszkodliwienia 4 315 295 Mg. Dane w tym zakresie należy analizować w kontekście wystąpień pokontrolnych NIK w 2022 roku. Kontrola NIK wykazała nieścisłości w prowadzeniu Bazy Azbestowej, wynikające m.in. z uchylania się osób fizycznych

	wykorzystujących wyroby azbestowe od corocznego obowiązku raportowania oraz nieegzekwowania tego obowiązku przez gminy. Ponad połowa skontrolowanych gmin na obszarze kraju nie aktualizowała danych w tym obszarze pomimo napływu nowych informacji. W konsekwencji same gminy nie były w stanie sprostować własnym obowiązkom sprawozdawczym. Wykazano rozbieżne dane zawarte w bazach poszczególnych gmin w zestawieniu z zawartością Bazy Azbestowej. W świetle kontroli NIK w 2022 roku nie wykazano możliwości rzetelnego monitorowania procesu unieszkodliwiania azbestu na obecnym etapie. Wg analiz NIK do 2022 roku usunięto zaledwie 17% zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych. W tym tempie (0,12 mln ton rocznie) Polska ma szansę dopiero około roku 2081 uwolnić się całkowicie od azbestu. Dane pozyskane od jst usytuowanych na obszarze powiatu rawickiego: Gmina Bojanowo W 2022 roku na zadanie „Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest na terenie Gminy Bojanowo w latach 2022 – 2023” zaplanowano 100 000 zł. Środków nie wydatkowano. Plan zrealizowano w 0%. W 2023 roku na ten cel zaplanowano w budżecie 100 000 zł. Wydatkowano 96 310,94 zł, realizując 96,31% planu. Gmina Jutrosin Gmina Jutrosin posiada opracowany „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Jutrosin na lata 2018-2032” przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/202/2018 Rady Miejskiej w Jutrosinie z dnia 20 września 2018 roku. Gmina Jutrosin na bieżąco prowadzi i aktualizuje dane w Bazie Azbestowej na podstawie zgłoszeń mieszkańców. W 2022 roku przeprowadzono akcję zbierania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Jutrosin. Przedsięwzięcie zostało dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w kwocie 80 500 zł. Łącznie poddanych utylizacji zostało 304,91 Mg odpadów zawierających
--	---

	azbest. W 2023 roku poddanych utylizacji zostało 229,330 Mg odpadów zawierających azbest. Przedsięwzięcie zostało dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w kwocie 113 188,11 zł. Gmina Miejska Górk Uchwałą Nr XXXVI/215/22 z dnia 26 stycznia 2022 r. przyjęto Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miejska Górk. W 2022 roku gmina otrzymała dotację z WFOŚiGW w wysokości 105 000,00zł na realizację przedsięwzięcia pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Miejska Górk” z terminem realizacji w 2023 roku. W 2023 roku pozyskano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na przedsięwzięcie polegające na "usuwaniu wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Miejska Górk". W ramach dofinansowania odebrano 516,79 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt przedsięwzięcia to kwota 245 673,34 zł, z czego dofinansowanie z WFOŚiGW wyniosło 160 319,57 zł. Gmina Pakosław Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Pakosław na lata 2017-2023 został przyjęty Uchwałą nr XXIX/231/17 z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Pakosław na lata 2017-2032”. W 2022 r. rozpoczęto realizację powyższego programu. Na ten cel pozyskano dofinansowanie z WFOŚiGW w Poznaniu zgodnie z założeniami „Programu usuwania wyrobów azbestowych zawierających azbest z terenu Gminy Pakosław na lata 2017-2032”. Dofinansowanie obejmowało koszty transportu i unieszkodliwiania azbestu. Ogólny koszt wyniósł 83 546,02 zł, w tym dofinansowanie z WFOŚiGW w kwocie 69 961,50 zł., natomiast kwota VAT tj.13.584,52 zł dofinansowana została z budżetu Gminy Pakosław. Ogółem zebrano – 199,89 Mg. Gmina Rawicz
--	--

	W 2022 roku do bazy azbestowej wprowadzono 50 informacji o wyrobach zawierających azbest i zutylizowano 218,830 Mg wydatkując na ten cel 115 804,84 zł. W 2023 roku do bazy azbestowej wprowadzono 56 informacji o wyrobach zawierających azbest i usunięto 266,75 Mg odpadów zawierających azbest wydatkując na ten cel 120 037,50 zł, z czego dofinansowanie z WFOŚiGW wynosiło 84 026,25 zł, a środki własne 36 011,25 zł.
GO.1.3. Zadania związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów	W 2023 roku osiągnięto wymagany 35% poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło przez wszystkie gminy powiatu rawickiego: - Bojanowo 35,67%, - Jutrosin 41,82%, - Miejska Górka 38,93%, - Pakosław 46,28%, - Rawicz 37,03%¹. Gmina Bojanowo od 2012 roku jest członkiem Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, który jest odpowiedzialny za zbiórkę i segregację odpadów komunalnych z terenu gminy. W związku z powyższym, zgodnie z harmonogramem, prowadzona jest zbiórka odpadów komunalnych, które następnie trafiają na wysypisko w Trzebani. Gmina Bojanowo w okresie sprawozdawczym osiągnęła wymagane poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów. Gmina Jutrosin od 2012 roku jest członkiem Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, który jest odpowiedzialny za zbiórkę i segregację odpadów komunalnych z terenu gminy. Na obszarze gminy Jutrosin zlokalizowane jest składowisko odpadów w obrębie Nad Stawem, na działkach ewidencyjnych 394/3 i 395/3 o łącznej powierzchni 2,0708 ha, stanowiących własność Gminy

¹ Załącznik do uchwały nr 10/2024 Zarządu Związku Międzygminnego „Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego” z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego „Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego” za 2023 rok.

	Jutrosin. Składowisko zlokalizowane jest w wyrobisku poeksploatacyjnym pozostałym po wydobywaniu kruszywa naturalnego. W otoczeniu składowiska w większości znajdują się grunty w dalszym ciągu podlegające eksploatacji kruszywa. Obecnie teren gminnego składowiska odpadów jest w trakcie rekultywacji. Zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego znak: DSK-IV.7241.1.11.2022 z dnia 12.10.2022 r., zmieniającą decyzję Starosty Rawickiego znak: OS.7643-4/09 z dnia 15.01.2010 r., zmienioną decyzją Starosty Rawickiego znak: OS.6237.1.2012 z dnia 27.04.2012r. oraz decyzją Marszałka Województwa Wielkopolskiego znak: DSR-II-2.7241.1.6.2015 z dnia 15.04.2015 r., sprostowaną postanowieniem znak: DSR-II-2.7241.1.23.2017 z dnia 8.09.2017 r. oraz zmienioną decyzjami Marszałka Województwa Wielkopolskiego znak: DSK-II-2.7241.1.21.2017 z dnia 11.09.2017 r., znak: DSK-II-2.7241.1.2020 z dnia 04.03.2020 r. oraz znak DSK-IV.7241.1.18.2021 z dnia 20.12.2021 r., sprostowaną postanowieniem znak: DSK-IV.7241.1.18.2021 z dnia 05.01.2022 r., aktualny termin na zakończenie rekultywacji składowiska został określony na 31.12.2023 r. Gmina Pakosław w okresie sprawozdawczym realizowała zaplanowane w strategii rozwoju działania dotyczące gospodarki odpadami: monitoring i bieżąca likwidacja „dzikich wysypisk”. Ponadto w 2022 r. w ramach podpisanej umowy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie został zrealizowany projekt pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”. Podczas zbiórki odebrano: - folie rolnicze - 158,62 Mg, - siatka do owijania balotów - 26,64 Mg, - sznurek do owijania balotów - 8,68 Mg, - opakowania po nawozach - 4,38 Mg, - opakowania Big Bag - 19,51 Mg, łącznie zebrano - 217,83 Mg odpadów. Koszt całego przedsięwzięcia wyniósł 90 573,71 zł. Dofinansowaniem objęte były koszty kwalifikowane
--	--

	w wysokości 83 864,55zł, natomiast kwota VAT tj. 6 709,16 zł dofinansowana została z budżetu Gminy Pakosław. Gmina Rawicz od 2012 roku jest członkiem Komunalnego Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego, który jest odpowiedzialny za zbiórkę i segregację odpadów komunalnych z terenu gminy. W 2022 roku Gmina Rawicz realizowała zadanie pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu BIG BAG” łączny koszt zadania wyniósł 33 079,24 zł, w tym dofinansowanie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w kwocie 30 628,93 zł. W 2022 r. na terenie różnych punktów na terenie miasta i gminy posadowiono 8 sztuk pojemników na elektroodpady we współpracy z KZGRL. Od momentu wprowadzenia systemu gospodarki odpadami systematycznie wzrasta masa odpadów segregowanych bezpośrednio z nieruchomości. W okresie sprawozdawczym na obszarze gminy Rawicz nastąpił: - 10% wzrost odpadów przyjętych do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, - 7% wzrost masy odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, - 16% wzrost masy zebranych bioodpadów, - o 4% zmniejszyła się masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych. Powiat Rawicki w 2022 roku przekazał Gminie Rawicz w ramach porozumienia dotację w kwocie 34 371, 50 zł na realizację zadania opróżniania 34 szt. koszy miesięcznie z ulic na terenie miasta Rawicz zarządzanych przez Powiatowy Zarząd Dróg w Rawiczu oraz zamykanie ulic na długości 15,86 km miesięcznie. W 2023 roku Powiat Rawicki przekazał Gminie Rawicz dotację na ten cel w kwocie 39 493,22 zł. Ponadto na obszarze powiatu rawickiego prowadzony był przez Nadleśnictwo Piaski Lasy Państwowe monitoring czystości lasów. Usunięto ok. 117 m³ odpadów.
GO.2.1. Modernizacja,	Nie realizowano w okresie sprawozdawczym.

budowa punktów selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych	
GO.2.2. Rozbudowa instalacji do kompostowania selektywnie zbieranych odpadów zielonych i innych bioodpadów	Obecnie brak na terenie KZGRL nowoczesnej instalacji komunalnej w zakresie kompostowania bioodpadów. Nie stanowi to jednak zagrożenia w ograniczaniu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania dzięki selektywnej zbiórce bioodpadów i mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu odpadów zmieszanych. Budowa w ramach Instalacji Komunalnej w Trzebani instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów w warunkach tlenowych w systemie zamkniętym jest w trakcie realizacji, a realizacji zadania w 2024 r. Obecnie nie ma potrzeby budowy nowych instalacji MBP na terenie KZGRL. Działająca instalacja spełnia potrzeby, tym samym nie została zgłoszona do WPGO potrzeba budowy nowej instalacji.
GO.2.3. Modernizacja i rozbudowa linii do doczyszczania selektywnie zebranych odpadów komunalnych	Nie realizowano w okresie sprawozdawczym.
GO.2.4. Monitoring składowisk odpadów, w tym zamknięte lub zrehabilitowane	Na obszarze Gminy Jutrosin w 2022 i 2023 roku prowadzono monitoring wód podziemnych w związku z koniecznością monitorowania stanu w rejonie składowiska odpadów w miejscowości Nad Stawem, będącego w trakcie rekultywacji. W ramach badań monitoringowych przeprowadzono po 4 serie pomiarowe w każdym roku. Na obszarze gminy Rawicz w okresie sprawozdawczym-rekultywacją objęto składowisko odpadów komunalnych w Rawiczu – teren o powierzchni 4,5 ha, na którym uformowano część o powierzchni 2,97 ha. W 2023 roku zlecono wykonanie ekspertyzy geotechnicznej i sanitarnej zrehabilitowanego składowiska odpadów w Rawiczu-Sarnowie w celu sprawdzenia możliwości wykorzystania korony składowiska na potrzeby posadowienia farmy fotowoltaicznej. Na podstawie przeprowadzonych badań i ekspertyz na terenie składowiska istnieje możliwość budowy instalacji OZE.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.9. Zasoby przyrodnicze

W zakresie ochrony zasobów przyrodniczych w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 7 zadań, obejmujących m.in.: monitoring obszarów chronionych, czynną ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną czy nadzór nad gospodarką leśną.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 9 Stan realizacji zadań w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i leśnych na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony środowiska	
ZP. I. Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej	
ZP. II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	
Działania	Podjęte działania w latach 2022-2023
ZP.1.1. Monitoring obszarów chronionych objętych działaniami ochrony czynnej (w szczególności obszarów Natura 2000)	Zadanie realizowane jest przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Przyrody w Poznaniu zgodnie z obowiązującą ustawą o ochronie przyrody. Jedyną obszarową formą ochrony zarządzaną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Przyrody w Poznaniu jest rezerwat przyrody „Dębno”. Nie realizowano niniejszego zadania w okresie sprawozdawczym przez RDŚ. Na terenie powiatu rawickiego znajdowały się stanowiska gatunków zwierząt (innych niż ptaki), na których realizowane były badania monitoringowe w ramach PMŚ, jednakże Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził monitoringu na tych stanowiskach w latach 2022-2023. W latach 2022-2023 na terenie powiatu rawickiego w ramach PMŚ Główny Inspektorat Ochrony Środowiska realizował badania monitoringowe w ramach Monitoringu Ptaków Polski. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono: - Monitoring Łabędzie Krzykliwego na 2 stanowiskach w 2023 roku, - Monitoring Flagowych Gatunków Ptaków w latach

	2022-2023 na 2 obszarach o powierzchni 10x10 km, - Monitoring Ptaków Drapieżnych w latach 2022-2023 na 2 obszarach o powierzchni 10x10 km, - Monitoring Pospolitych Ptaków Lęgowych w latach 2022-2023 na 2 obszarach o powierzchni 1x1 km, - Monitoring Zimujących Ptaków Wodnych w latach 2022-2023 na 4 obiektach.
ZP.1.2. Opracowanie baz danych informacji o zasobach przyrodniczych	Nie realizowano zadania w okresie sprawozdawczym przez RDOŚ.
ZP.1.3. Uzupełnienie oznakowania form ochrony przyrody tablicami informującymi o ich nazwach	Nie realizowano zadania w okresie sprawozdawczym przez RDOŚ.
ZP.2.1. Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną	Powiat Rawicki W 2022 roku w ramach kompensacji przyrodniczej na terenie Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu wykonano nasadzenia 8 sztuk klonu zwyczajnego. W ramach czwartej edycji akcji #sadziMY w październiku 2022 r. placówka otrzymała od Nadleśnictwa Piaski, kilkanaście sadzonek drzew, które posadzono terenie szkoły. W sierpniu 2022 r. przeprowadzono działania pielęgnacyjne w wyniku, których usunięto chore i suche świerki z terenu Zespołu Szkół Zawodowych w Rawiczu. W budżecie powiatu na 2022 rok nie planowano środków na zakup kuropatwy celem reintrodukcji populacji zwierzyny drobnej w obwodach łowieckich na terenie powiatu. W związku z powyższym na spotkaniu z przedstawicielami kół łowieckich zorganizowanym przez Starostę Rawickiego, które odbyło się 26 września 2022 r., wspólnie ustalono, że Powiat Rawicki będzie ubiegał się o dofinansowanie na zakup kuropatwy ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w ramach naboru wniosków na przedsięwzięcia związane z ochroną bioróżnorodności w 2023 roku. Ponadto rozpoczęto prace nad przyjęciem przez Radę Powiatu Rawickiego programu

	odbudowy populacji zwierzyny drobnej na terenie powiatu rawickiego. Przedmiotowy program stanowi wymagany załącznik do wniosku o udzielenie dotacji przez WFOŚiGW. Rada Powiatu Rawickiego przyjęła stosowny program Uchwałą Nr LIII/409/23 z dnia 26 stycznia 2023 r. W 2023 roku w ramach przedsięwzięcia pn. „Odbudowa populacji kuropatwy na terenach powiatu rawickiego” zrealizowano zadanie „Zakup kuropatwy celem zasiedlenia w obwodach łowieckich Powiatu Rawickiego”. Kuropatwy w liczbie 2 444 sztuk zasiedlono w obwodach łowieckich Powiatu Rawickiego w ramach reintrodukcji populacji zwierzyny drobnej. Na wykonanie zadania przeznaczono środki w łącznej kwocie 109 980,00 zł, w tym dotacja Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w kwocie 76 986,00 zł, darowizny kół łowieckich dzierżawiące obwody łowieckie na terenie powiatu wyniosły 18 000,00 zł, a środki z budżetu Powiatu Rawickiego – 14 994,00 zł. W 2023 roku zadanie realizowano poprzez działania Nadleśnictwa Piaski tj. współdziałanie ze szkołami poprzez m.in. wspólne sadzenie lasu realizowane przez Leśnictwo Kawcze oraz przeprowadzenie przez Leśnictwo Halin 14 edycji „Sadzenie lasu” oraz akcji „Posadź swoje drzewko w lesie. GDDKiA: Na terenie powiatu rawickiego w latach 2022/2023 wycięto 55 sztuk drzew oraz dokonano nasadzeń zastępczych w ilości 4 sztuk, pozostała część tj. 51 sztuk nasadzeń zastępczych zaplanowana została do realizacji do końca 2024 roku. Powiatowy Zarząd Dróg w Rawiczu: W 2022 roku dokonano nasadzeń 50 sztuk drzew przy drogach powiatowych, z tego: na terenie Gminy Rawicz – 40 sztuk i Gminy Pakosław - 10 sztuk. Ponadto zakupiono sadzonki miododajne sfinansowane w kwocie 20 000 z, w tym z budżetu Wójewództwa Wielkopolskiego w kwocie 18 000 zł oraz ze środków ochrony środowiska w kwocie 2 000 zł. W 2023 roku nie dokonano nasadzeń drzew przy drogach powiatowych. Gmina Bojanowo W 2022 roku w Zespole Szkół Przyrodniczo-Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie
--	---

	prowadzono prace nad przywróceniem lokalnej odmiany gatunku „śliwki bojanówki” oraz starych odmian drzew owocowych. Gmina Jutrosin W okresie sprawozdawczym w ramach programu nasadzeń drzew miododajnych posadzono 100 drzew gatunku lipa drobnolistna na odcinku drogi w obrębie Pawłowo i Rogożewo w 2022 roku. Od 2023 roku środki UE pozyskane m.in. w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego umożliwiają również każdego roku wykonanie ok. 200 nasadzeń drzew miododajnych na terenie gminy. Gmina Rawicz W 2022 roku nasadzono 157 drzew oraz 1 385 krzewów, w tym w ramach nasadzeń śródpolnych i przydrożnych gatunkami drzew miododajnych zostało posadzonych 50 sztuk drzew klonu pospolitego oraz zakupiono sadzonki drzew miododajnych do Łaszczyna w kwocie 22 300,00 zł. W 2023 roku nasadzono łącznie 148 szt., w tym: lipa srebrzysta – 25 szt., lipa europejska - 5 szt., platan klonolistny - 1 szt., klon zwyczajny - 43 szt., wiśnia osobliwa - 8 szt. kasztanowiec biały - 14 szt., jarząb szwedzki - 4 szt., robinia akacyjowa - 7 szt. i lipa drobnolistna - 33 szt., głóg pośredni - 8 szt.
ZP.3.1. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa	W ramach zleconego nadzoru w okresie sprawozdawczym informowano właścicieli lasów o obowiązku usuwania odpadów, prowadzono monitoring przy użyciu urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk w celach ochrony lasów przed szkodnictwem leśnym, to jest czynami zabronionymi ściganymi w trybie karnosądowym.
ZP.3.2. Utrzymanie leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających proekologiczne zasady gospodarowania w lasach	W okresie sprawozdawczym usunięto z kompleksów leśnych łącznie 216 m ³ odpadów, ponosząc koszt 78 474 zł. W 2022 roku przeprowadzono monitoring czystości lasów przez Nadleśnictwo Piaski Lasy Państwowe - usunięto ok 117 m ³ odpadów, koszt 28 946, 61 zł, w tym realizując wspólne ze szkołami akcje „Sprzątnie Świata” i „Dzień Ziemi”. W 2023 roku usunięto 99 m ³ odpadów ponosząc koszt 49 527,39 zł.
ZP.3.3. Uporządkowanie	W okresie sprawozdawczym nie realizowano zadania w tej formie.

ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną.	W 2022 roku Powiat Rawicki uzyskał dofinansowanie z budżetu Województwa Wielkopolskiego na zakup sprzętu pomiarowego, informatycznego i oprogramowania do zakładania i aktualizowania operatów ewidencji gruntów i prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych w kwocie: 52 058,85 zł.
--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.10. Zagrożenia poważnymi awariami

W zakresie zagrożeń poważnymi awariami w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 5 zadań.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023 w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 10 Stan realizacji zadań w zakresie zagrożeń poważnymi awariami na terenie powiatu rawickiego w latach 2022-2023

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony środowiska KA.I. Poprawa klimatu akustycznego w powiecie rawickim	
Działania	Podjęte działania w 2021 roku
PAP.1.1. Przeciwdziałanie wystąpieniu poważnych awarii (kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii itp.) oraz uwzględnianie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz tzw. decyzjach środowiskowych	W okresie sprawozdawczym nie zaistniała potrzeba realizacji zadania.
PAP.1.2. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	W okresie sprawozdawczym nie zaistniała potrzeba realizacji zadania.
PAP.1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru	Zadanie realizowane na bieżąco przez WIOŚ w Poznaniu oraz Państwową Wojewódzką Komendę

poważnych awarii oraz bazy danych, w zakresie zakładów mogących powodować poważną awarię	Straży Pożarnej. Na terenie powiatu rawickiego nie występują zakłady o dużym ryzyku (ZDR) ani zakłady o zwiększonym ryzyku (ZZR).
PAP.1.4. Szkolenia i ćwiczenia Zespołu Reagowania Kryzysowego	Zadanie realizowane na bieżąco przez Starostwo Powiatowe w Rawiczu.
PAP.1.5. Zakup specjalistycznego sprzętu służącego do usuwania skutków awarii i nadzwyczajnych zdarzeń	Powiat Rawicki W okresie sprawozdawczym dofinansowano zakupy w łącznej kwocie ponad 30 000 zł: - sprężarki do napełniania butli dla KP PSP w Rawiczu w kwocie 11 000 zł, - 40 szt. czujników CO i dymu, - baterii Booster dla OSP Chojno w kwocie 1 000 zł oraz aparat oddechowy dla OSP Ugoda, - ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla KP PSP w Rawiczu w kwocie 20 000,00 zł. Gmina Bojanowo Łączna kwota wydatkowana na ochronę przeciwpożarową w 2022 r., stanowiła wartość 155 132,00 zł i objęła wydatki stałe powodujące właściwe funkcjonowanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, takie jak zakup materiałów pędnych, olejów i smarów, legalizacja oraz przeglądy sprzętu technicznego, pojazdów pożarniczych oraz eksploatacja podręcznego sprzętu gaśniczego w Urzędzie, ubezpieczenie remiz i strażaków OSP, zakup energii, naprawy sprzętu, badań lekarskich, organizacji konkursów plastycznych, tematycznych, szkoleń i zawodów sportowo-pożarniczych. W 2023 roku wydatkowano kwotę 175 968,51 zł związaną z ww. potrzebami. Zintensyfikowano organizację szkoleń i konkursów, przeprowadzono zawody sportowo-pożarnicze na szczeblu gminnym oraz wzięto udział w powiatowych zawodach sportowo-pożarniczych, zorganizowano po raz 12 halowy turniej piłki nożnej OSP, a na szczeblu powiatowym uczestniczono w II Powiatowym Turnieju Strzeleckim OSP. Gmina Pakosław

	W 2022 roku 6 jednostek OSP (Chojno, Pakosław, Góreczki Wielkie, Osiek, Golejewo, Sworowo) przy wsparciu finansowym gminy otrzymało dotację z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Komendanta Głównej Straży Pożarnej oraz Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych na zakup sprzętu i umundurowania dla członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Jednostki zakupiły stroje koszarowe dla członków MDP, hydronetki metalowe, tarcze nalewowe oraz drobny sprzęt szkoleniowy. W 2023 roku siedem jednostek OSP (Sowy, Chojno, Pakosław, Góreczki Wielkie, Osiek, Golejewo, Sworowo) przy wsparciu gminy otrzymało dotację z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Komendanta Głównej Straży Pożarnej oraz Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych na zakup sprzętu i umundurowania dla członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Jednostki zakupiły stroje koszarowe dla członków MDP, hydronetki metalowe oraz drobny sprzęt szkoleniowy. Z budżetu Gminy Pakosław przekazano 20 000,00 zł na zakup ciężkiego samochodu ratowniczo – gaśniczego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rawiczu.
--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

4.11. Edukacja ekologiczna

W zakresie edukacji ekologicznej w Programie ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 założono realizację: 2 zadań. W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań dotyczących edukacji ekologicznej na terenie powiatu rawickiego w 2021 roku w zakresie zadań własnych i monitorowanych.

Tabela 11 Stan realizacji zadań w zakresie edukacji ekologicznej na terenie powiatu rawickiego w 2021 roku

Cel długoterminowy zapisany w dotychczasowym Programie Ochrony środowiska

E.I Rozwój świadomości ekologicznej wśród społeczności powiatu rawickiego	
Działania	Podjęte działania
E.1.1. Wdrażanie i wspieranie finansowe działań służących podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu rawickiego	Powiat Rawicki 07.06.2023 r. zorganizowana została Konferencję edukacyjną dotyczącą energii odnawialnej, efektywności energetycznej i łagodzenia zmian klimatu. Prelegentami byli pracownicy naukowci Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i Politechniki Wrocławskiej, a także pracownik Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. W 2022 r. wydano ulotki edukacyjne określające jak każdy z nas może pozytywnie wpływać na jakość powietrza. Wydrukowano łącznie 10 000 szt. ulotek, które rozdysponowano wśród mieszkańców poszczególnych gmin (łącznie koszt 1200 zł). Szkoły W 2022 r. I LO w Rawiczu otrzymało dofinansowanie na "Monitoring czystości powietrza na terenie miasta Rawicz - doposażenie sali edukacyjnej". Łącznie 79.698 zł (dotacja z WFOŚiGW 50.242,50 zł). Zespół Szkół Zawodowych i I Liceum Ogólnokształcące w Rawiczu prowadzą badania jakości powietrza. W Zespole Szkół Specjalnych odbywają się lekcje dot. szkodliwości spalania odpadów oraz konieczności oszczędzania energii. I LO w Rawiczu organizowało konkursy i quizy dot. tematyki ochrony powietrza. Szkoły propagują turystykę rowerową podczas rajdów rowerowych. ZSPT CKU w Bojanowie w ramach Programu Ochrony Powietrza dla Wielkopolski zrealizował dla uczniów inicjatywy o charakterze edukacyjnym w tematyce poświęconej ochronie powietrza.
E.1.2. Włączanie placówek oświatowych w regionalne, ogólnopolskie i międzynarodowe programy edukacyjne	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, Gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2022 r.

5. Analiza wskaźnikowa za lata 2022-2023

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 określono narzędzia monitorujące stan jego

realizacji w formie wskaźników do każdego zadania. Początkowa wartość wskaźnika jest stanem bazowym na 2018/2019 rok, a finalna wartość określa stan docelowy, który należałoby osiągnąć w 2024 roku. Analiza osiągniętego poziomu wskaźników w cyklu dwuletnim pozwoli na określenie stopnia realizacji programu oraz na ocenę stanu środowiska na terenie miasta.

Poniższy zestaw wskaźników, opracowany w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 przyczynia się do ukazania trendów w dziedzinie ochrony środowiska, stanu jego ochrony, a także umożliwia monitoring realizacji założeń polityki ochrony środowiska wraz z tendencjami zmian w tym zakresie.

Tabela 12 Monitoring wskaźników wykonania Programu

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku 2020/2021	Wartość wskaźnika w roku 2022/2023	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do 2028 r.*	Docelowa wartość wskaźnika
1	zużycie energii cieplnej budynki mieszkalne/urzędy i instytucje [GJ] Źródło: GUS	GJ/rok	71 925	68 736	GUS	-	<71 000
2	długość sieci gazowych/ciepłowniczych	km	309/4,7	316,466/21,1	PSG, ZEC Sp. z o.o w Rawiczu	+	>309/47
3	remonty i modernizacje dróg powiatowych	km	6,7	9	Powiat Rawicki (PZD)	+	wg potrzeb
4	przebudowa i remonty dróg krajowych i mostów	km	0	1	GDDKiA	+	wg potrzeb
5	przebudowa i remonty dróg wojewódzkich i mostów	km	46,42	46,42 + 0,7 (chodnik)	WZDW	+	wg potrzeb
6	przebudowa i remonty dróg gminnych i mostów	liczba odcinków dróg gminnych	57	62	Gminy powiatu rawickiego	+	wg potrzeb
7	długość ścieżek rowerowych	km	20,3	54	GUS	+	ok. 42
8	liczba kontroli WIOŚ	szt.	99 lata 2017-2019	25	WIOŚ	+	wg planu kontroli
9	liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających ochronę przed nadmiernym hałasem i polem elektromagnetycznym	liczba uchwał	6	24	Gminy powiatu rawickiego	+	wg potrzeb

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku 2020/2021	Wartość wskaźnika w roku 2022/2023	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do 2028 r.*	Docelowa wartość wskaźnika
10	liczba nowych pozwoleń/zgłoszeń instalacji	szt.	1/7	10/14	WIOŚ	+	wg potrzeb
11	liczba wydanych decyzji dotyczących hałasu	szt.	4 (w latach 2017-2019)	0	Powiat Rawicki	0	wg potrzeb
12	liczba punktów pomiarowych, gdzie przekroczono dopuszczalny poziom hałasu	szt.	0	0	WIOŚ	0	0
13	liczba punktów pomiarowych natężenie pola elektromagnetycznego	szt.	1	5	GIOŚ	+	6-7
14	liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne	os.	0	0	WIOŚ	0	0
15	liczba zgłoszeń oraz zmiany danych instalacji będących źródłem promieniowania elektromagnetycznego	szt.	17	24	Starosta Rawicki	+	wg potrzeb
16	zużycie wody na potrzeby przemysłu/rolnictwa	dam ³ /rok	654/333	792/b.d.	GUS	-	<650/330
17	udział JCWP o stanie/potencjale dobrym i bardzo dobrym	%	10	ocena nastąpi zgodnie z planem w 2025 roku	WIOŚ	+	<10
18	liczba zbiorników bezodpływowych/przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	3130/274	3 256/391	GUS	-/+	<3000 >280
19	efekty rzeczowe inwestycji	km	usuwanie tam i zatorów, udrożnienie i utrzymanie 4 odcinków rzek	usuwanie tam i zatorów, udrożnienie i utrzymanie 4 odcinków rzek	PGW Wody Polskie	0	dalsze prace związane z usuwaniem tam i za torów, udrożnieniem i utrzymaniem rzek
20	liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględniających obszary zagrożone powodzią	liczba uchwał	0	1 (Gmina Jutrosin)	Gminy powiatu rawickiego	0	1
21	stopień zaopatrzenia mieszkańców wodociąg/sieci kanalizacyjnej	%	97/68	96,7/70,4	GUS	+/+	97/69
22	długość sieci wodociągowej	km	450,5	494,1	GUS	+	455
23	długość sieci kanalizacyjnej	km	329,1	350,5	GUS	+	350
24	liczba oczyszczalni ścieków /stacji zlewnych [szt.]	szt.	11/6	11/6	GUS	0	11/6

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku 2020/2021	Wartość wskaźnika w roku 2022/2023	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do 2028 r.*	Docelowa wartość wskaźnika
25	liczba nielegalnych miejsc wydobycia złóż	szt.	0	2	OUG	-	0
26	liczba decyzji ustalającej kierunek rekultywacji/liczba kontroli (szt.)	szt.	0/0	5/4	Powiat Rawicki UOG	0	wg potrzeb
27	liczba punktów monitoringu gleb	szt.	2	1 (w 2020)	RWMŚ W POZNANIU	0	2
28	liczba decyzji w zakresie gospodarki odpadami (szt.)	szt.	24 (w latach 2017-2019)	7	Powiat Rawicki	+	wg potrzeb
29	masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest	Mg	390	1 736,50 (latach 2022-2023)	Powiat Rawicki	+	>100/rok
30	masa odebranych niesegregowanych odpadów komunalnych	Mg	15 632	12 160,17	gminy	+	>20 000
31	liczba PSZOK	szt.	4	4	gminy	0	4
32	liczba instalacji do kompostowania selektywnie zbieranych odpadów zielonych i innych bioodpadów	szt.	1	1	gminy	0	1
33	liczba gmin, które osiągnęły poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	szt.	5	5	gminy, Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego	0	5
34	liczba monitorowanych składowisk odpadów	%	100	100	gminy	0	100
35	liczba składowisk odpadów komunalnych o statusie instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych	szt.	0	0	gminy	0	0
36	powierzchnia lasów ogółem	ha	8 448	1 044,50	GUS	0	8 448
37	powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	953,73	953,73	RDOŚ	0	953,73
38	udział powierzchni obszarów chronionych w ogólnej pow. jednostki terytorialnej	%	2	1,72	RDOŚ	0	2
39	monitoring obszarów chronionych objętych działaniami ochrony czynnej	liczba stanowisk objętych monitoringiem	0	12	RDOŚ	+	wg potrzeb
40	lesistość	%	14,5	14,53	GUS	0	14,53

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku 2020/2021	Wartość wskaźnika w roku 2022/2023	Źródło danych do określenia wskaźnika	Oczekiwany trend zmian w wyniku realizacji Programu do 2028 r.*	Docelowa wartość wskaźnika
41	powierzchnia lasu objęta uproszczonymi planami urzędzenia lasów/inwentar. lasów	ha	2,25/850	Wg planu	Powiat Rawicki	+	planowane jest wykonanie UPUL dla pozostałej części
42	liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska)	szt.	0	0	RWMŚ W POZNANIU	-	0
43	liczba działań proekologicznych	szt./rok	ok. 10	wg potrzeb	Powiat Rawicki	+	wg potrzeb

Objaśnienia:

- *
 - – tendencja spadkowa
 + – tendencja wzrostowa
 0 – bez zmian

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Rawiczu, gmin powiatu oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu rawickiego, 2024 r.

6. Podsumowanie

Niniejszy dokument stanowi Raport za okres od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2023 roku z realizacji oraz Programu ochrony środowiska dla powiatu rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, i zawiera:

- analizę realizacji zadań planowanych do realizacji,
- ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę efektywności Programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawickiego stanowi podstawowe narzędzia prowadzenia polityki ochrony środowiska w całym powiecie. Realizacja zadań w latach 2022-2023, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i kierunków działań Programu ochrony środowiska dla Powiatu Rawickiego, zgodnych z polityką ekologiczną Województwa Wielkopolskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gmin należących do powiatu – obecnie, jak i w perspektywie wieloletniej.

W okresie sprawozdawczym ochrona klimatu i jakości powietrza realizowana była m.in. poprzez wymianę źródeł ciepła, zarówno w budynkach mieszkalnych, jak i użyteczności publicznej - zrealizowano zadanie pn. „Zmiana sposobu ogrzewania budynku Powiatowego Zarządu Dróg”, wymieniono źródła ciepła w 5 świetlicach wiejskich na obszarze gminy Rawicz: w Izbicach, Dębnie Polskim, Szymanowie, Zawadach i Dąbrówce. W wyniku podjętych działań zmniejszeniu uległo zużycie energii cieplnej w budynkach mieszkalnych oraz urzędach i instytucjach do 68 736 [GJ] co przyczyniło się do osiągnięcia zaplanowanego w programie poziomu zużycia energii cieplnej <71 000 [GJ]. Na terenie powiatu rawickiego w okresie sprawozdawczym występowały 22 źródła wytwórcze odnawialnej energii o mocy 40,1 MW. Liczba stacji transformatorowych SN/nn wyniosła 359 sztuk, a moc zainstalowanych transformatorów SN/nn osiągnęła 70,443 MW. Długość linii napowietrznych wynosiła 816,9 km, a linii kablowych 383,28 km. W latach 2022-2023 powstała 1 nowa stacja transformatorowa SN/nn o mocy 100 kVA, a długość nowych i przebudowywanych linii elektroenergetycznych wyniosła 38 km, w tym linii napowietrznych 6,6 km, a linii kablowych 31,4 km.

Ponadto Powiat Rawicki realizował dalsze prace związane z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej. W latach 2022-2023 wykonano prace termomodernizacyjne w budynku A Zespołu Szkół Przyrodniczo – Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Bojanowie oraz budynku sali gimnastycznej Zespołu Szkół Zawodowych im. Stefana Bobrowskiego w Rawiczu. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono inwestycje w budynkach użyteczności publicznej, finansowane z budżetów Gmin usytuowanych na obszarze powiatu rawickiego w zakresie termomodernizacji m.in. zrealizowano termomodernizacje 4 budynków: Szkoły Podstawowej w Chojnie, Szkoły Podstawowej w Pakosławiu Filia w Sowach, Szkoły Podstawowej nr 4 w Rawiczu oraz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki

Zdrowotnej Centrum Rehabilitacji Medycznej i Ośrodka Osób Niepełnosprawnych w Rawiczu, a także wykonano dokumentację projektu na termomodernizację budynku świetlicy wiejskiej w Sowach.

Na ograniczenie niskiej emisji na terenie powiatu rawickiego przyczyniły się również inwestycje związane z rozbudową sieci gazowych oraz podłączenie nowych budynków, i zmianę źródła ciepła na gazowe. Na terenie powiatu w latach 2022-2023 wybudowano 7,466 km sieci gazowych, zwiększając tym samym długości sieci gazowych do 316,466 km, do których podłączono 84 nowych odbiorców gazu.

W latach 2022-2023 Powiatowy Zarząd Dróg Powiatowych w Rawiczu realizował 16 zadań ograniczające emisję komunikacyjną poprzez modernizację, budowę i rozbudowę dróg powiatowych, opracowanie dokumentacji, remont mostu o łącznym koszcie 11 535 866,82 zł.

W tym samym okresie Gminy przeprowadziły remonty, modernizacje oraz przebudowę 73 odcinków dróg gminnych. Remonty nawierzchni wykonano w oparciu o przeprowadzony uprzednio przegląd stanu technicznego dróg. Zakres rzeczowy jak również technologię naprawy dostosowano do stopnia zdegradowania nawierzchni poszczególnych odcinków dróg wraz z uwzględnieniem natężenia ruchu na odcinkach dróg publicznych.

Zadania związane z ograniczaniem hałasu wzdłuż dróg są tożsame z zadaniem dotyczącym modernizacji dróg publicznych. W latach 2022-2023 zadanie realizowane było głównie przez Gminy powiatu rawickiego oraz PZD w Rawiczu.

W programach ochrony środowiska dla powiatu rawickiego zaplanowano zadania ograniczające negatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne. Ewidencję źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne prowadzi Starosta Rawicki. W latach 2022-2023 przyjęto 24 zgłoszenia źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

Ważnym elementem środowiska są wody powierzchniowe i podziemne oraz związane z nimi działania powodujące poprawę ich jakości i ochronę przed zanieczyszczeniami. Wśród działań chroniących wody powierzchniowe i podziemne na terenie powiatu należy wymienić budowę lub modernizację całej infrastruktury związanej z poborem wód i oczyszczaniem ścieków komunalnych i przemysłowych. Rozbudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w latach 2022-2023 prowadziły gminy: Bojanowo (Bojanowo ul. Wiśniowa), Miejska Górka (Miejska Górka ul. Stawowa, Zakrzewo, Roszkowo, Roszkówko) Rawicz (Masłowo, Łaszczyn, Izbice), Pakosław (Góreczki Wielkie, Sworowo, Chojno), Jutrosin (Rogożewo, Szkaradowo, Ostoje, Stary Sielec, Nowy Sielec - Szymonki).

Ponadto w celu poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia w gminach przeprowadzono 3 inwestycje: modernizację stacji uzdatniania wody w gminie Rawicz w Załęczu, budowę nowej studni nr 3 w Dębnie Polskim, budowa awaryjnego otworu studziennego nr VB zlokalizowanego w Załęczu.

Do zadań dotyczących gospodarowania wodami należy utrzymywanie koryt cieków, kanałów i obwałowań w należyłym stanie technicznym, remonty budowli wodnych, w tym regulacyjnych, zapewnienie drożności koryt cieków i kanałów, poprawa warunków przepływu wód powodziowych. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu poinformowało, że w latach 2022-2023 w ramach prac awaryjnych systematycznie usuwane były tamy bobrowe oraz zatory na ciekach zlokalizowanych na terenie powiatu rawickiego będących w administrowaniu PGW WP. Ponadto w ramach działań związanych z przeciwdziałaniem skutkom suszy na administrowanych przez PGW WP ciekach, prowadzono prace eksploatacyjne polegające na piętrzeniu wody na jazach i zastawkach oraz magazynowaniu wody w zbiornikach retencyjnych zlokalizowanych na terenie powiatu rawickiego. Prowadzono prace konserwacyjne, eksploatacyjne rzek oraz roboty przygotowawcze pod zadania inwestycyjne „Budowa zbiornika wodnego Miejska Górka”, naprawę budowli na rzece Dąbrocznia w km: 27+590, 28+090, 30+474, 35+840, 36+450, a także roboty budowlane związane z utrzymaniem cieków oraz obiektów hydrotechnicznych - zabezpieczenie lewej skarpy na rzece Dąbrocznia.

Przedsiębiorcy zajmujący się gospodarowaniem odpadami działają na terenie powiatu rawickiego w oparciu o decyzje wydane m.in. przez Starostę Rawickiego. W latach 2022-2023 wydano 4 decyzje dotyczące gospodarki odpadami: decyzję udzielającą zezwolenia na przetwarzanie odpadów, pozwolenie na wytwarzanie odpadów, pozwolenie na zbieranie odpadów oraz decyzję zmieniającą zezwolenia na przetwarzanie odpadów. W tym czasie wydano również 3 pozwolenia zintegrowane. W 2022 r. w ramach podpisanej umowy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Gmina Pakosław i Gmina Rawicz realizowały projekt pn. „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”. Na obszarze gminy Pakosław podczas zbiórki odebrano łącznie 217,83 Mg odpadów, przy łącznym koszcie 90 573,71 zł. Na obszarze gminy Rawicz łączny koszt przedsięwzięcia wyniósł 33 079,24 zł.

Na obszarze powiatu zebrano 12160,17 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych tj. o 3 471,83 Mg mniej niż w 2018 roku.

W okresie sprawozdawczym zaobserwowano m. in.:

- zmniejszenie zużycia energii cieplnej w budynkach mieszkalnych oraz urzędach i instytucjach do 68 736 [GJ] i osiągnięcia zaplanowanego w programie poziomu <71 000 [GJ],
- zwiększenie długości sieci wodociągowej do 494,1 km i przekroczenia zaplanowanego w programie wskaźnika 455 km,
- zwiększenie długości sieci kanalizacyjnej do 350,5 km i przekroczenia zaplanowanego w programie wskaźnika 350 km,
- zwiększenie długości sieci gazowych do 316,466 km i osiągnięcia zaplanowanego w programie wskaźnika >309 km,

- wzrost zużycia wody na potrzeby przemysłu o 21,10%,
- przebudowę i modernizację dróg powiatowych na długości ponad 9 km o łącznym koszcie przekraczającym 11 mln zł,
- remonty, modernizacje oraz przebudowę 73 odcinków dróg gminnych,
- zmniejszenie masy odebranych niesegregowanych odpadów komunalnych o 22,21 %,
- brak potrzeby budowy nowych instalacji MBP na terenie KZGRL z uwagi na fakt, iż działająca instalacja spełnia potrzeby oraz została zniesiona regionalizacja do WPGO,
- osiągnięcie wymaganego 35% poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło przez wszystkie gminy powiatu rawickiego,
- przyjęcie 4 zgłoszeń dotyczących pozyskiwania kopalin bez wymaganej koncesji skutkujące wszczęciem 1 postępowania, prowadzono 4 kontrole w zakresie eliminacji nielegalnego wydobywania oraz wydano 5 postanowień w sprawie uzgodnień warunków wykonania rekultywacji terenów poeksploatacyjnych i zdegradowanych,
- poprawę warunków życia i zdrowia mieszkańców poprzez: zmniejszenie niskiej emisji (wymiany kotłów, termomodernizacje obiektów użyteczności publicznej oraz mieszkalnych, remonty i modernizacje dróg publicznych),
- zmniejszenie zrzutu surowych ścieków do rzek i potoków poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej,
- poprawę komfortu i zdrowia mieszkańców dzięki dostępowi do dobrej jakości wody do picia w wyniku budowy sieci wodociągowej oraz modernizację ujęć wody,
- udrożnienie ruchu komunikacyjnego poprzez rozbudowanie i modernizację układu komunikacyjnego powiatu,
- poprawę warunków życia mieszkańców dzięki większemu dostępowi do sieci gazowej i elektroenergetycznej,
- zwiększenie atrakcyjności powiatu poprzez usunięcie wyrobów zawierających azbest,
- zwiększenie atrakcyjności walorów turystycznych dzięki sprzątanii, oznakowaniu i tworzeniu infrastruktury turystycznej, a przy tym zwiększenia zainteresowania aktywnym sposobem spędzania czasu wolnego.

W okresie sprawozdawczym w ramach przeprowadzanych przez WIOŚ działań kontrolnych i pokontrolnych wydano 5 mandatów karnych, 8 zarządzeń pokontrolnych, 20 decyzji administracyjnych. Zarządzenia pokontrolne zrealizowano w 100%.

Na obszarze powiatu rawickiego w 2022 r. WIOŚ przeprowadził:

- 3 kontrole w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego,

- 2 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska,
- 2 kontrole w zakresie emisji gazów lub pyłów do powietrza,
- 2 kontrole przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.
- 14 kontroli przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów),
- 7 kontroli podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy naturalne, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance),
- 2 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- 2 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego,
- 2 kontrole w zakresie międzynarodowego przemieszczania odpadów z uwzględnieniem „Planu Inspekcji Transgranicznego Przemieszczania Odpadów”,
- 1 kontrola w zakresie przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru,
- 1 kontrola w zakresie spełniania wymagań przez użytkowników produktów zawierających lotne związki organiczne – farby i lakiery przeznaczone do malowania budynków i ich elementów wykończeniowych, wyposażeniowych oraz związanych z budynkami i tymi elementami konstrukcji oraz mieszaniny do odnawiania pojazdów.

Natomiast w 2023 r. przeprowadzono:

- 3 kontrole w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego,
- 2 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu do środowiska,
- 1 kontrolę w zakresie emisji gazów lub pyłów do powietrza,

- 2 kontrole przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych,
- 16 kontroli przestrzegania przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w zakresie realizacji obowiązków podmiotów gospodarujących odpadami (wytwórców, zbierających, przetwarzających, transportujących, pośredników w obrocie odpadami i sprzedawców odpadów).
- 7 kontroli podmiotów prowadzących produkcję rolną oraz działalność, w ramach której są przechowywane odchody zwierzęce lub stosowane nawozy naturalne, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Kontrola przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin. Kontrola gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów wzajemnej warunkowości,
 - 1 kontrolę w zakresie przeciwdziałania marnowaniu żywności,
 - 2 kontrole w zakresie przestrzegania przez transportujących odpady przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów,
 - 2 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami palnymi w miejscach stwarzających ryzyko wystąpienia pożaru,
 - 1 kontrola w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami w miejscach niekorzystnie przekształconych i rekultywowanych z wykorzystaniem odpadów (wzrostki pożywek, pokopaliwane itp.),
 - 1 kontrola w zakresie przestrzegania przepisów o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
 - 1 kontrola w zakresie przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej,
 - 1 kontrola w zakresie przestrzegania przepisów w zakresie recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
 - 1 kontrola w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego,
 - 1 kontrola w zakresie prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w tym niebezpiecznych, w szczególności poprzez kontrolę instalacji wytwarzających lub przetwarzających te odpady,
 - 1 kontrola w zakresie przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia,

- 1 kontrola w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w harmonogramie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Rawickiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025 – 2028” jednoznacznie można stwierdzić, że zadania są na bieżąco i sukcesywnie realizowane, zgodnie z poziomem osiągnięcia zaplanowanych rezultatów/wskaźników oraz poziomu wydatkowanych środków finansowanych na realizację zadań powiatowych i gminnych. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Są zadania, na realizację których wydatkowano wiele większe środki niż te planowane, gdyż udało się pozyskać źródło finansowania, są również takie zadanie, których realizacja jest planowana na lata następne ze względu na niedostateczne środki finansowe, a także długie i skomplikowane procedury przetargowe. Mimo to powiat i gminy nieustannie starają się pozyskiwać dofinansowanie na realizację zadań ze środków zewnętrznych zarówno krajowych i zagranicznych w celu realizacji zadań kosztownych, gdyż nie ma możliwości sfinansowania ich ze środków budżetu własnego.